

NEŽINIOS ISVAKARĖS

VILTYS IR TIKROVĖ

Gyvename nepaprastus civilizacijos bŪjimo laikus. Techniniai mokslai didžiuliais žingsniais veda žmoniją prie bedugnės krašto. Kadaise žinomas ispanų filosofas Ortega y Gasset tvirtino, kad dabarties žmogus, besiekdamas materialinės gerovės, vis daugiau ir daugiau virsta naujuoju barbaru, kas kart vis mokytesniu, bet be dvasinės kultūros. Nėra tai gražūs ir patrauklūs žodžiai, tačiau pastarųjų laikų įvykiai rodo, kad jie teisingi.

Didvyriškas vengrų tautos mėginimas nusikratyti bolševikinio jungo, pradžioje sukėlęs pasaulyje daug pasipiktinimo, pamažu, bet negailėstingai baigiamas slopinti. Vengrų „paleckiai, sniečkai ir gedvilos“, kraujuos skandina patriotų viltis. Kremliaus raudonieji tankai be gailėsčio baigia naikinti kilnios tautos sūnus. Tuo tarpu Jungtinėse Tautose priimamos rezoliucijos, pasmerkiančios Kremliaus žygius ir reikalaujančios, kad būtų išleidižiamos į Vengriją UN sudarytos tyrinėjimų komisijos, kad kraugeringsios Maskvos plėšikų gaujos išsinešdintų iš Mėlynojo Dunojaus pakrančių...

Visa tai tik tuščios viltys! Geležinis tankų žiedas laiko sukaustęs Vengrų tautą. Dar daugiau! Girdime iš pranešimų, kad Bulgarijoje ir Rumunijoje „raudonieji budeliai“ tvirtina savo pozicijas, skverbiasi su šėtonišku akipilėšišku aklaiviu vykdymu pasaulio pavergimui nustatytus tikslus.

Žinome gerai, kad 1940 metais Pabaltijo kraštų pavergimu prasidėjęs Sovietų Rusijos raudonojo voratinklio tinklas vis didėja. Tačiau ateis diena, kada „Paneriuos geležinis vilkas sustaugs“, Vengrijos ir Rumunijos, Lenkijos ir Ukrainos laukais ir miestais nuaidės pergalės šauksmas, nes nėra tankų, nei lėktuvų, nei atominių bombų, kurios pajęgtų numarinti tautos pasiryžimą būti laisvai.

Jungtinių Tautų pastangomis Egipto žemeje nebedunda patrankos. Pamažu ir vilkinant atitraukiamos anglų, prancūzų ir žydų karinės pajėgos. Iš įvairių mažesnių valstybių UN sudarytoji tarptautinė policija pamažu koncentruojasi nustatytuose Egipto žemės punktuose. Tačiau padėtis nei kiek nepasitaisė. Egiptas griežtai laikosi savo reikalavimų, Suez kanalo klausimas tebėra neišspręstas. Rusijos noras išvirtinti Artimuose Rytuose ir toliau vykdomas. Iš Turkijos gautomis žiniomis paskutiniu metu laiku į Siriją buvę atgabenta daug sovietinių ginklų. Manoma, kad į Sirijos uostą Latakiją įplaukę 500 sovietinių prekybos laivų su lėktuvais, patrankomis ir kitais ginklais. Laikraščio „News Chronicle“ žiniomis Sirijoje esama 175 lėktuvai - naikintojai, o

taip pat nemažas skaičius ir bombonešiu, su atitinkamomis įgulomis. Skaitoma, kad Sirijoje esama apie 15 - 20 tūkstančių raudonarmiečių.

Padėtis ir įtampa didėja net pačių arabų valstybių tarpe. Sirija ir Irakas tarpusavyje išgyvena nemažų nesutarimų laikus. Turkija nedviprasmiškai

rodo susirūpinimą artėjančio komunistinio pavojaus didumą.

Tuo būdu, padėtis Artimųjų Rytų padangėje nei kiek neaiškėja. Turint galvoje šios srities ekonominę svarbą ir politinių griežtai priešingų interesų susikirtimą, tenka laukti padėties pablogėjimo.

— a. b. c —

Lietuviai Argentinos mitinguose reikalauja laisvės savo tautai.

RINKIMŲ PERSPEKTYVOSE

Laikinoji Vyriausybė keletą kartų pabrėžė, kad prezidento, seimo ir senato rinkimai tikrai įvyks ateinančiųjų metų paskutinį ketvirtį. Tam ruošiasi vyriausybė ir politinės partijos. Rengiami ir taisomi rinkimų sąrašai, stengiantis, kad būtų tikslūs ir pilni.

Sąrašų sudaryme atrandama daug nenormalumų ir klaidos. Yra daug atvejų, kad užrašyti buto gyventojai tamė bute niekad nėra gyvenę, arba tokių butų visai nėra. Daugelis gatvių sąrašuose gerokai „prailgintos“, negu tikrenybėje yra. O tuose nesamuose namuose buvę užrašomi niekad niegimę žmonės, kurių balsais pūtėsi valdančioji partija. Sąrašuose randama piliečių, kurie mirę prieš 20 metų vis dar tarnavo savo balsais „tautos valios“ įrodymui. Specialios komisijos ir stengiasi nuo to viso apvalyti rinkimų sąrašus.

Rūpinamasi ir naujo rinkimų įstatymo priėmimu. Vyriausybė pavedė Valstybės Patariamajai Tarybai paruošti to įstatymo projektą. Kadangi šią tarybą sudaro daugelio partijų žmonės, tai diskusijos užtruko net 10 posėdžių trijų savaitių bėgy. O paskutinis posėdis trukęs 10 val. ir 15 min. be pertraukos baigėsi 21 lapkričio 4 val. ryto. Ir po tiek diskusijų neprieita prie vienos nuomonės. Visų partijų atstovai, išskiriant radikalus, paruošė projektą, kad seimas būtų renkamas proporcinge sistema, t. y., kad visos partijos, nors ir mažesnės, pagal gautą valstybėje balsų skaičių, proporcingai gautų vietų seime. Tokios sistemos laikomasi visoj demokratinei Europoj, išskyrus Angliją. Tokiu būdu „tautos dauguma, o ne jos tik dalis pa-

ima valdžią į savo rankas“ — anot R. Muñiz.

Trys radikalų atstovai įteikė kitą projektą, geriau sakant, siūlydami pasilikti prie veikiančios sistemos — angliškos amerikoniškos, kur visa valstybė padalinama į tiek apygardų, kiek renkama atstovų. Praktiškai kovojama tik tarp dviejų didesniųjų partijų. Mažesnių partijos gali surinkti ir gana daug balsų, bet nugalėdamos anų partijų kandidatus nei vienoj apygardoj, nepraves nėvieno atstovo ir už jos balsavusių piliečių nuomonę seime nebus atstovaujama. Šios sistemos šalininkai įrodinėja, kad tokia sistema esant seime bus dvi stiprios partijos — viena turinti daugumą ir kita atstovaujanti mažumą — opoziciją. Tokiu būdu vyriausybė tampanti pastovesnė, ministerių kabinetai nesikeičia taip dažnai kaip pav. Prancūzijoje.

Taigi, vyriausybei įteikta du projektai ir nuo jos priklausys, kuris iš jų bus įgyvendintas.

Kandidatai į būsimą demokratine vyriausybę? Be abejo, jų yra daug. Viešai paskelbti kandidatai prezidentui ir vice rinkti yra A. Frondizi ir Gomez. Tai padaryta Tucumane įvykusios radikalų konferencijos metu, kuri buvo suaukta Centrinio Komiteto. Šiuos kandidatus pripažįsta gal pusė radikalų (Intransigencia y Renovación U. C. R., dalis Nucleo Unidad Radical ir atskiros mažesnės grupės). Tuo tarpu Intransigencia Nacional, kai kurių provincijų „unionistai“ nepripažįsta paskelbtųjų kandidatų, nes jie nebuve išrinkti tiesioginiu partijos narių balsavimu, o tik C. Komiteto pasiūlyti ir konferencijos priimti. Taigi partija, ku-

VENGRŲ ŽEMEI KRAUJU PASRUVUS

Visas pasaulis apstulbęs gyvena gilia vengrų tautos tragedija. Spalio mėn. 23 d. Vengrijoje visi, kas gyvas, sukilo prieš Sovietų priespaudą. Nepaisydama didžiausių aukų, vengrų tauta savo didvyriška žūtbutinė kova einančia ligi šios dienos, apsiungė savo laisvei ir nepriklausomybei atstatyti ir švenčiausiomis žmogaus teisėmis apginti.

Dunojaus lygumose sprendžiama ne tik vengrų tautos laisvė, bet ir visos Europos, gal būt, ir viso pasaulio likimas. Trečiojo pasaulinio karo šmėkla ima siaubti padangę. Krauju, ašaromis ir daugybe geriausių mūsų sesių ir brolių gyvybių apmokėję Sovietų agresiją prieš mūsų kraštą, mes visi visa širdimi esame su vengrų tauta. Visų mūsų akys nukreiptos į Vengrijos įvykius — ir čia, laisvajame pasaulyje, ir už geležinės uždangos Tėvynėje ir sunkios dalios ištiktų po tolimas Sovietų erdves išblaškytų mūsų tautos kankinių.

Pasaulinei kovai dėl laisvės vykstant, niekas iš mūsų neturi teisės tik aimanuoti rankas sudėjęs — išmušę paskutinę valandą veikti. Prasdėjo lemiamas vyksmas. Jeigu Maskvos galia bus palaužta, laisvė prašvis ir mūsų Tėvynėje greičiau, negu mes galvojame. Visi išjunkime į kovą prieš komunizmą. Nėra niekam pateisinimo, kas liks pasyvus.

Skelbkime, kad raudonoji Maskva, pavartojusi ginklus prieš Vengrijos patriotus, sau visiems amžiams neišdildomą dėmę ir gėdą užsitraukė. Visur organizuokime protestus prieš Maskvos kraugeriu darbus Vengrijoje ir pavergtuosiuose kraštuose. Nuernbergo tarptautinis teismas aiškiai yra nustatęs, kad rezistentų masinis žudymas yra grynas karo nusikaltimas, už kurio nacių vadai buvo pasmerkti ir gėdingai pakarti. Sovietų Sąjunga Nuernbergo teisme dalyvavo ir yra padėjusi savo parąšą po jo nuostatais. Tad tos pačios bausmės yra verti visi, kas šiandien Vengrijos patriotus žudo. Vengrijos žudymų aki-vaizdoje reikalaujame, kad ir vėl būtų nedelsiant sudarytas Tarptautinis Teismas, o Kremliaus valdovai būtų patraukti atsakyti už jų žmogžudystes. Reikalaujame, kad komunistų partija visur būtų paskelbta karo nusikaltėlių gauja ir uždrausta visame pasaulyje kaip kriminalistų sambūris. Reikalaujame, kad Jungt. Tautų organizacija nesitenkintų tik posėdžiais, o imtųsi efektingų žygių Vengrijos skerdynėms sustabdyti ir Sovietams sutramdyti.

Kiekvienas lietuvis visame pasaulyje pagal savo išteklius privalo aukoti Vengrijos kovotojams. Tegul tai bus ir našlės skatikas, bet jis bylos apie mūsų solidarumą su kovojančia vengrų tauta.

VYKDOMOJI TARYBA

ri save laiko stipriausia, gana nestipriai laikosi savo viduje.

Kitos partijos kol kas susilailo nuo savo kandidatų skelbimo. Jos visos dar verda viduje. Tai natūralu, nes ilgą dešimtmetį visas politikavimas buvo gana monotoniškas ir užgniauztas. Staiga atsiradus galimybei daugybė politikų steigia naujas partijas, skaldo esančias ir skelbiasi „dirigenta“.

Demokratų partija taip pat suskilusi į keletą grupių.

Senoje socialistų partijoje skamba keli garsūs vardai, tačiau neatrodo turinti daug simpatijų masėse. Jų vadai ar pradėdami savo kalbas ar baigdami vis nukrypsta prie Markso ir kompartijos. O ši kompanija šiuo metu nei Argentinoj nei pasaulyje negali turėti daug populiarumo, dėl praliejamo kraujo marksizmui gelbėti.

Krikščionių demokratų partija pradėjusi organizuotis tik prieš keletą metų turi daug pasekėjų, ypač kai kuriose provincijose. Jos programoje socialinis teisingumas siejamas su morale ir religija daugeliui bus atramos stulpas šio laiko mašaties jūroje. Nuo vadovaujančių asmenų priklausys plačiųjų masių pritraukimas. O masės moka vertinti ir kitų valstybių gyvenimą. Spaudoje seka apie V. Vokietijos ir Italijos atstataimą ir pažangą, kur šiai partijai tauta patikėjo vadovavimą.

Paskutiniu laiku teismo patvirtintos naujos partijos — Demokratų Progresistų, Laboristų, Federalinė Unija, Radikalų antipersonalistų ir Nepriklausoma Darbininkų koncentracija (Concentración Obrera y Cívico Independiente). Tačiau tas pats teisėjas atmetė prašymus šių partijų pripažinimo — Darbininkų Revoliucinės Partijos, Pilietinės Partijos, Darbininkų Revoliucinės Trockistų Partijos (!) ir Radikalų atnaujinimo Tarybos (UCR Junta Renovadora).

Partijų kaip grybų po lietaus! Panašiai buvo Italijoje 1945 m. Laikinoji vyriausybė buvo sudaryta iš 6 svarbesniųjų partijų, o tais metais rinkimuose į Steigiamąjį Seimą dalyvavo

virš 40 partijų atskirais ir savotiškais pavadinimais. Žinoma, dauguma jų nepavedė nei vieno atstovo. Gi 1948 m. Krikščionys Demokratai gavo absoliučią daugumą ir iki šiol palieka stipriausia Italijos partija. Kaip atskiro žmogaus, taip ir partijų darbai yra jų teisėjai ir nusprendžia jų gyvenimą ar mirtį.

J. Kaukas.

LIETUVIŠKAJAI

VISUOMENEI

Vasario 16 Ginnazija, kurioje visi dalykai dėstomi lietuviškai, išleido gerokai būrį abiturientų, studijuojančių įvairiuose Vokietijos ir kitų valstybių universitetuose. Nuo šių metų išduodami atestatai visiškai prilygus vokiečių valstybių ginnazijų atestatams. Vasario 16 Ginnaziją sudaro beveik pusantro šimto lietuviško jaunimo, kuris rengiasi būti šviesuoliais, naudngais tremty ir sugrįžus į laisvą Lietuvą. Skolos už ginnazijos rūmus ir žemės sklypą dabar yra išmokėtos. Ginnazija turi gerai įrengtą mokinių bendrabutį, biblioteką, sporto aikštę, valgyklą ir kt. priemones.

Šių laimėjimų ginnazija pasiekė tik didelio mūsų išeivių tautinio susipratimo, solidarumo ir nepaprasto duosnumo bei pasiryžimo dėka. Ginnazijos Mokytojų Taryba reiskia nuoširdžiausią padėką visiems aukotojams, kurie remia ir išlaiko šią mokslo įstaigą, būrelių vadovams, kurie, nesigailėdami laiko ir jėgų, tesia sunkų aukų rinkimo darbą, didelis ginnazijos dėkingumas pril klauso BALFUui, remiančiam ginnaziją maisto produktais, drabužiais ir kitomis gėrybėmis.

Vis dėlto šita mokslo įstaiga dar tebeturi kovoti su nemažais piniginiiais sunkumais. Visa bėda, kad žymi būrelių dalis, kuria remiasi ginnazijos išsilikymas, per ilgesni laiką pavargo ir neįstengia ginnazijai sumokėti mėnesinių įnašų. Dėlto skola už ginnazijos išlaikymą, pirmiausia maisto tiekėjams ėmė smarkiai augti. Po kurio laiko gali įvykti krizė.

Mokytojų Taryba kreipiasi į lietuvišką visuomenę, į rėmėjų būrelius, organizacijas, prašydama Kaldę proga savo aukomis ir toliau paremti Vasario 16 Ginnaziją ir neleisti šiai sunkiai sukurtai lietuviškai mokslo ir švietimo įstaigai užgesti, kad ligi šiol sudėtos aukos neužeitų veltui. Ginnazija paruoš susipratusių ir išmoksintų lietuvių, kurie bus labai reikalingi Nepriklausomai Tėvynėi.

 Vasario 16 Ginnazijos
Direktorius ir Mokytojų Taryba

RESOLUCION DE LOS EX-COMBATIENTES LITUANOS

Conmemorando el día del Ejército Lituano, los ex-combatientes lituanos, residentes en la República Argentina, reunidos en acto especial el día 24 de noviembre de 1956, y en vista de la situación trágica de las naciones cautivas, han decidido:

1. Condenar una vez más el régimen comunista, que mantiene sojuzgados más de 100.000.000 de lituanos, estonios, letones, polacos, húngaros y otros de la Europa central y oriental.
2. Exigir que la Unión Soviética devuelva a sus patrias a los ciudadanos, de todas las naciones, deportados a los campos de concentración de la Siberia.
3. Pedir a las Naciones Unidas, que, por intermedio de sus organismos respectivos, impida los asesinatos y deportaciones de los ciudadanos inocentes y pacíficos.
4. Presentar sus más sentidas condolencias por la muerte heroica de patriotas y mártires húngaros.
5. Apoyar al pueblo magyar en la lucha por su independencia y libertad.
6. Dirigirse a las Naciones Unidas, pidiendo libertad y elecciones libres para todas las naciones sojuzgadas por la Unión Soviética.
7. Pedir al Gobierno de la República Argentina que sea abolida la suspensión de las representaciones diplomáticas de Estonia, Letonia y Lituania, impuesta por el gobierno depuesto.
8. Dar públicamente un sincero voto de aplauso al Pueblo y Gobierno de la Argentina, por su decidida y pronta determinación en favor de los pueblos húngaro y polaco, y a la par solicitar su valioso y necesario apoyo moral y material en favor de los pueblos bálticos — Lituania, Estonia y Letonia.

FRANCISCO TAMOSEVICIUS,
Secretario

VICTOR DIMINSKIS
Presidente de los ex-combatientes
lituanos.

Per 39-sias „Spalio metines“ Vilniuje demonstrantus pasveikino „LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkas“ drg. J. Paleckis. Kaip žinoma, bolševikų okupacijos pradžioje Paleckis su kitais buvo išvykęs į Maskvą „parvežti Stalino saulės“. Kaip seniau Paleckis garbino Staliną, taip dabar, nors ir neminėdamas Stalino vardo, visa savo pataikūniška Kremliaus okupantams kalba lankstėsi prieš savo duondavimus. Visas jo kalbos stilius paliko stalinizmas.

Prisiminęs Vengrijos įvykius, Paleckis šaukė, kad, girdi, — „reakciniai elementai bandė išstumti Vengriją iš socialistinio kelio“... Vengrijos įvykiai Paleckiui priminė reikalą „dar daugiau sustiprinti mūsų budrumą ir aktyvumą, stovint didžiųjų socializmo laimėjimų sargyboje. Tie įvykiai parodė, kad klekvenas, kuris kelia balsą prieš socializmą, prieš socialistinę vyriausybės pamatus, patarnauja laisvės ir demokratybės priešams — reakcijai ir fašizmui“.

Toliau savo kalboje ištikimas Stalino agentas, su kitais tokiais pasidavėliais užkores lietuvių tautai didžiausią nelaimę — bolševikišką okupaciją. Paleckis taip bylojo: Mes visada turime sveikinti sveiką ir rimtą trūkumų kritiką, rūpintis ištaisyti klaidas ir trūkumus, bet niekada, niekur neturime palikti be atkėrimo mažiausią bandymą pažeisti socialinio gyvenimo principus, mūsų tarybinės valstybės pagrindinius dėsnius“... Savo kalbą Paleckis baigė skatinimu dar daugiau splestis apie okupantus... Taip ir tegali kalbėti Maskvos samdiny, prisidėjęs prie lietuvių tautos pardavimo.

„Vengrijos Haudies respublika skirtus krovinius“, kaip skelbiama per Vilniaus radiją, perveža ir okup. Lietuvos magistrų geležinkelininkai. Esą, „kasdien geležinkelio pervežama daug statybinės medžiagos“, kuri pakraunama į vagonus Karaliaučiuje, o per Lietuvą siunčiama į Lvovo magistralę ir ten perkraunama į Vengrijos traukinius. Į Vengriją taip pat skelbiama būsiant pervežta didelį kiekį popieriaus, tik visos tos siuntos ten pasiuočiama kaip „plačiosios tėvynės parama“... Vakarų spaudoje reiškiami būkštavimai, kad iš Vakarų per tarptautines organizacijas pasiuočiama parama bolševikai Vengrijoje, kur galėdami, įstaigoms ar žmonėms perduoda kaip tarptautinę bolševikinių kraštų paramą. (E).

„Urgvajaus „Lietuvių delegacija“ okup. Lietuvoje? Vilniaus radijas 1956. II. 12 ir 13 d. d. minėjo „šiuo metu Lietuvos respublikoje viešindį Urgvajaus lietuvių delegaciją“. Skelbiama, kad ji š. m. lapkričio 12 d. „susitikusi su sostinės rašytojais ir dalijosi mintimis apie tolesnį plėtimą ryšių tarp T. Lietuvos ir Pietų Amerikos Lietuvių“. Vilniuje „delegatams“ buvo aprodyta visa ellė fabrikų, universitetų ir kai kurios įstaigos. Nuvedus

„Pergalės“ konditorijos fabriku, su įmonės darbu juos supažindino fabriko vyr. inž. Bronė Kaciušytė. Vilniaus radijo teigimu, „delegacijos narys mėsos fabriko mašinų skyriaus viršininkas Montevideo mieste Juozas Siugžda pastebėjo, jog įmonėje yra pavyzdinis švara“. Visai sovietinė santvarką gyvė „delegacijos narys“ naftos kompanijos „Shela“ darbininkas Morkevičius ir kt., okup Lietuvos tautiečius švietę apie „pažangių lietuvių organizacijų veiklą Urugvajuje“. R. Diktoralitė skundėsi, kad Urugvajuje nėra nei vienos lietuviškos mokyklos. Svečiai buvo ngubanti į Trakus, o 1956. XI. 13 — į Kauną. Kaune „delegatams“ pirmiausia buvo aprodyta Kauno HES statyba, suruostas politechnikos instituto Haudies dainų ir šokių ansamblio koncertas ir kt. Stasys Račikas okup. Lietuvoje susitikęs su savo seserimi Ona, kurios nematęs apie 30 metų, S. Dailidienė — su savo vyro broliu etc. Taip bent skelbiama per radiją. Neabejojama, kad tai esma komunistinio „Lietuvių delegacijos“, kuri, netenka abejoti, džiaugsis, jeigu jai vėl bus leista iš okup Lietuvos išvažiuoti. (E).

„Komjaunimo Tiesa“ ir Vilniaus radijas (1956. XI. 12) pripažįsta, kad „į didžiausias 6-jo penkmečio statybas“ esą išsiųsta į SSSR apie 200.000 jaunuolių ir merginų — tarlamųjų „savanorių“. Komunistiniai laikraščiai ir Vilniaus radijas pabrįžia, jog tas „savanorių siuntimas“ dar nėra pasibaigęs: „Sibiru, Tolimųjų Rytų statybos, Donbaso šachtos laukia daug darbo rankų“... Ir pats radijas pripažįsta, jog ten viskas toli gražu nepasiekama taip lengvai ir stepės nėra taip lengvai užkariaujamos, kaip skelbiama spaudoje ar per radijus. Pripažįstamas, be to, faktas, jog atsiranda ir baillių, kurie „pabūgsta pirmųjų sunkumų“, kurie „dezertiravo ir užtraukė gėdą savo darbo draugams ir komjaunimo organizacijoms, išdavusioms kellarapi“... Už šios rūšies darbus per „39 metines“ komjaunimas buvo apdovanotas „dar vienu — penktuoju ordinu, Lenino ordinu“...

Bolševikai skelbia, kad nuo lapkričio 15 d. pradėjo kursuoti naujas keleivinis traukinys linija Kaunas — Kairiadorys. Šią žemą kursuo priemiestinis traukinys Kaunas — Mažeikiai, o ruožu Vilnius — Kaunas — Ryga vėl pradeda eiti dyzeliniai traukiniai, kurie, be to, aptarnaus keleivius Vilniuje — N. Vilnios, Vilniaus — Bezdony bei Vilniaus — Lentvario ruožuose. Iš Lenkijos neseniai gauti 7 tranzitiniai vagonai.

Spalio mėtinu proga bolševikai Vilniuj „užfandė“ pirmuosius troleibusus. Lapkričio 6 d. Komjaunimo gatve ir Stalino prospektu iki Antakalnio pakraščio buvo nutiesti Vilniuje pirmosios troleibusu linijos laisvai. Netrukus jie pradės reguliariai kursuoti pirmąja linija „Stotis — Antakalnis“.

P. L. B. Seimui ruošti informacijos komisijos pirminis pranešimas

Amerikos ir Kanados Lietuvių Bendruomenių Valdybos, susitarusios šaukti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą ir numatęsias New Yorką tinkamiausia vieta, pavadė darbą L. B. New Yorko Apygardos Valdybai, prašant, kad čia vietoje būtų sudarytas seimui ruošti organizacinis komitetas.

1956 m. gegužės 11 d. N. Y. Apygardos Valdyba sušaukė preliminarinį susirinkimą, pakviesdama 26 asmenis, iš kurių buvo išrinktas šio sąstato vadovujamas prezidiumas: pirm. J. Balkūnas, vicepirm. J. Slepetys ir A. Ošlapas, sekr. V. Vaitiekūnas ir Izd. A. Trečiokas.

Vėliau buvo sudarytos atskiros komisijos, būtent: Meno, pirm. V. Jonuškaitė; Sporto — A. Vakselis; Finansų — A. Trečiokas; Informacijos — kun. B. Mikalauskas; Ūkio — dr A. Škėrys.

Komisijų pirmininkai dalyvauja prezidiumo posėdžiuose, informuodami apie savo nuveiktus ar planuojamus darbus.

V. Vaitiekūnas, dr. B. Nemickas ir A. Ošlapas paruošė P. L. B. seimo laikinąją konstituciją, kurią komiteto prezidiumas priėmė. Ši konstitucija yra išsiuntineta 22 Pasaulio Lietuvių Bendruomenėms, kurios yra prašomos neatidėliojant pasisakyti. Vadovaujantis šia konstitucija šaukiamas P. L. B. seimas.

Seimo sukvietimo reikalu jau yra tikra: 1. Data: P. L. B. seimas šaukiamas 1958 m. rugpjūčio 24 — rugsėjo 1 d. d. 2. Vieta: Jungtinės Amerikos Valstybės, New Yorko miestas. 3. Meno paroda. 4. Spaudos paroda. 5. Sporto pasirodymai. 6. Simfoninis koncertas. 7. Seimo posėdžiams gautos patalpos Ca'negie Endowment International Center, 1st Ave. ir 46 Str., New York, prieš Jungtinių Tautų būstinę.

Selmas turės atlikti bendruomeninius, reprezentacinius ir konstitucinius darbus. Jame bus išrinkta P. L. B. Vyriausioji Valdyba.

Visų kraštų LB kviečiamos išrinkti atstovus į P. L. B. seimą ir raštišku įgaliojimu juos atsistūti. Išrinktieji atstovai, negalėdami patys asmeniškai dalyvauti, savo vietoje galės įgaluoti kitus asmenis.

Pilnatos posėdis paskelbs Lietuvių Tautos pareiškiančios valios deklaraciją.

Yra numatytas provizorinis seimo darbų tvarkraštis: 1958 m. rugp. 24, sekmadienį, meno ir spaudos parodų atidarymas, rugp. 25, 26 ir 27 atvykstančių svečių priėmimas, rugp. 28 atstovų susipažinimo pobūvis, rugp. 29 seimo posėdis, rugp. 30, seštadienį, seimo posėdis, sporto šventė, banketas, rugp. 31, sekmadienį pamaldas, seimo posėdis, simfoninis koncertas, rugsėjo 1. pirmadienį, seimo sesijos baigimas.

P. L. B. seimo proga galėtų būti ir pasaulio lietuvių kongresas. Šis klausimas yra atviras, svarstytinas.

Visais seimo reikalais prašom rašyti šiuo adresu: Prel. J. Balkūnas, 64 — 14, 56th Rd., Maspeth 78, New York.

Informacijos komisijos vardu
B. Mikalauskas
New York, 1956. XI. 26.

1956. XI. 4 SUKILUSIOS VENGRIJOS TAUTOS SIUSTUVOS PERDAVĖ TOKIĄ PAGALBOS ŠAUKSMĄ IS BUDAPESTO:

„Europos tautos! Mes jus ištisus šimtus metų gynėme nuo Azijos barbarų puolimu. Išgirskite dabar mūsų pavojaus šauksmą šią mirtiną vengrų tautos valandą. Siųskite mums paramą, gelbėkite mus! SOS — SOS! Laisvojo pasaulio tautos! Teisingumo ir laisvės vardu jus prašome: padėkit mums! Mūsų laivas jau skesta, gesta visos šviesos — ir viršum šventosios vengrų žemės nusidrieki šešėliai darosi vis tamsesnį. Išgirskite mūsų maldavimus ir mūsų šauksmą. Ateikite ir broliškai ištieskite mums savo pagalbos ranką. Gelbėkite mus! Padėkite, padėkite — SOS — gelbėkite mus! Tepadėda jums ir mums Viešpats!“

Dar ir vėliau šaukėsi pagalbos per kitus siustuvus vengrų laisvės kovotojai. Ne tik žodinė, prona-gandinė, kuria ši karta sutelkė ir Jungtinės Tautos, pasmerkdama visą Sovietų bei jų agentu barbaryste, bet — tikros, realios herojiškosios vengrų laisvės gynėtams, kurie, mirdami pirmosiose pozicijose drauge kovoja už visos Europos ir savojo krašto nepriklausomybę, viso Vakarų pasaulio laisvę.

AUSTRALIJA

— Australijos LB krašto tarybos suvažiavimas šaukiamas š. m. gruodžio 28 — 30 d. d. Sydney mieste. Bus renkami nauji vykdomieji organai ir aptariami nauji ateities planai.

— Melburno lietuvių parapija nupirko 9 kambarių mūrinių namą. Sutarta 8.500 svarų kaina. Aukojo pirkiniui net ir nekatalikai. (E).

JUNGT. AMER. VALST.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas numatytas sušaukti New Yorko 1958 m. rudenį, o jis baigti „Darbo diena“. Su seimo sušaukimu bus atbaigtas PL Bendruomenės organizavimas. Drauge tai bus didžiulė politinė demonstracija, ryžtingai pasisakant už laisvą Lietuvą. Numatoma ta pačia proga suruošti lietuvių tapybos bei skulptūros parodą, lietuvių spaudos parodą, sporto šventę, muzikos festivalį ir pastatyti tautinę misteriją. 1957 m. birželio mėnesį Čikagoje ruošiamo Amerikos ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė. (E.).

VOKIETIJA

— Vokietijos LB naujosios krašto tarybos prezidiumas išsiuntinėjo lietuvių laikraščiams atsišaukimą į laisvojo pasaulio lietuvius, kuriame nurodo, kad Vasario 16 gimnazijai dar vis tenka kovoti su gyvybiniais sunkumais, ir prašydamas tam reikalui toliau neatsakyti savo paramos. Atsišaukime pažymėta, jog laisvojo pasaulio lietuvių visuomenės parama, įgalinusi įkurti ir iki šiol išlaikyti šį stambų lietuvių židinį, sudarys vieną iš gražiausių puslapių lietuviškosios emigracijos istorijoje. Vasario 16-jį gimnazija ir jos darbas yra dovana lietuvių tautos laisvės ryžtui parenti, nes žinia, kad pasaulyje yra sąlygos jauniesiems lietuviams laisvėje lietuviškai mokytis, sudaro drauge dvasinį pastiprinimą tiems jauniesiems lietuviams, kurie tų galimūnų pavergetoje Tėvynėje neturi. Atsišaukimas baigtas žodžiais: „Tėvynės nelaisvės metais neleiskime Vasario 16 gimnazijai pražūti, neleiskime užgesti šiam šviesos židiniui emigracijoje“.

— Prof. Z. Ivinskis yra surinkęs visus Lietuvos vyskupų pranešimus šv. Sostui iki Pijaus IX. Tuos raštus savo lėšomis išleis amerikietis kan. J. Paškauskas.

SUAUKTYVINTI VEIKLĄ UŽ LIETUVOS IŠLAISVINIMĄ

Akivaizdoje pasitvėrusios tarptautinės padėties ryšium su didvyriškoms vengrų kovomis už laisvę ir žūliu Sovietų vėžimosi į Artimuosius Rytus, Lietuvos diplomatų, Amerikos Lietuvių Tarybos, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Lietuvos Laisvės Komiteto vadovaujantieji veikėjai buvo š. m. lapkričio 15 d. susirinkę New Yorko tarptautinei politinei padėčiai įvertinti ir Lietuvos laisvinimo taktikai bei būdams aptarti.

Lietuvos diplomatams atstovavo Generalinis Konsulas J. Budrys, Amerikos Lietuvių Tarybai — L. Simutis, A. Ošs, dr. P. Grigaitis ir M. Vaidyla; Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui — J. Matulionis ir Prof. J. Kaminskas ir Lietuvos Laisvės Komitetui — V. Sidzikauskas ir Dr. A. Trimakas.

Ansvarsėnis esamąją tarptautinę padėti, nusistatytą:

a) Pagreitinti Lietuvos išlaisvinimo bylos kėlimą Jungtinėse Tautose, remti Pavergtųjų Tautų Seimo daromus tuo pat reikalu žveius ir aktyviai dalyvauti visuose PET darbuose;

b) Kreiptis į JAV ir kitas vyriausybes prašant, kad jos palaktytos tybos žygius ir remtų Lietuvos išlaisvinimą;

c) Suaktyvinti propagandą už Lietuvos atpalaidavimą nuo Maskvos ir jos greitesnį galutiną išlaisvinimą;

d) Skatinti lietuvių išeiviją imtis visu priemonių savo gyvenamųjų kraštų politikams ir vyriausybėms patalauti, kad jos remtu Jungtinėse Tautose Lietuvos išlaisvinimo bylos kėlimą ir jos palankų sprendimą ir

e) Skatinti lietuvių išeiviją viešai dalyvauti visuose krašto išlaisvinimo žygiuose, juos moraliai ir materialiai remiant ir palaikant.

ARGENTINA IŠKILMINGAI SUTIKO EMIGRANTŲ DIEVO MOTINOS PAVEIKSLĄ

Šeštadienį, gruodžio 1 d. Argentinos vyriausybės atstovai, emigrantai ir didelė visuomenės minia su didelėmis iškilmingomis šv. Tėvo Pijaus XII Argentinai padovanotą Emigrantų Dievo Motinos paveikslą. Paveikslas atvežtas Giulio Cesare laivu į Boca. Bs. Aires Apaštališkasis Administratorius Ark. Fermin E. Lafitte ir subsecretario de Culto Dr. Roberto H. Lanusse iš valdžios pusės buvo Argentinos atstovai, kurie sutiko Emigrantų Motiną. Iš lietuvių sutikime dalyvavo „Laiko“ red. kun. A. Kleiva, MIC, skn. V. Sviderskas, kuris skautų uniformoje nešė lietuvišką trispalvę. Tautiniais rūbais pasipuošusios mergaitės: L. Pallulionytė ir Alicija Miliauskaitė lydėjo tautinę vėliavą. Minios plojo mūsų trispalvei ir gėrėjosi gražiais tautiniais mergaičių rūbais. Naktį, prie San Juan Evangelista bažnyčios buvo atlaikytos šv. Mišios, kurias atnašavo kapucinas, lydėjęs Dievo Motinos paveikslą nuo Kvirinalo.

Sekmadienį, gruodžio 3 d. Argentinų tauta kartu su emigrantais viešai pagerbė Emigrantų Dievo Motinos paveikslą iškilminga eiseną. Virš 65.000 žmonių žygiavo Bs. Aires gatvėmis su vėliavomis, religiniais paveiksiais, tautinėmis insignijomis. Dalyvavo vokietis, japonų, ispanų, portugalų, prancūzų, kroatų, rusų, lenkų, lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, slovenų ir georgijanų bendruomenės su savo vėliavomis, pasipuošę tautiniais rūbais. Viso 18 tautų. Iš lietuvių vėliavą nešė skn. V. Sviderskas, iš šalių ėjo skautė Dalia Šantaraitė ir birutietė Alicija Miliauskaitė, pasipuošusios gražiais tautiniais rūbais. Eisenoje dalyvavo Dr. J. Basanavičius vardo Lietuvos Centro Argentinijoje Mažųjų Ansamblių tautiniais rūbais, vadovaujamas p. A. Mikeliūnienės. Tiek mūsų trispalvę, tiek gražiai pasipuošusioms tautiniais rūbais mergaitėms, o ypač Mažųjų Ansamblių, argentiniečiai smarkiai plojo. Nuolat klausdavo, kokią tautą atstovauja mūsų trispalvę, nors daug kas pamatė jau pasakodavo, kad tai lietuviai, iš ankstesnių pasirodymų, kuriuose lietuviai visada tinkamai reprezentavosi. Šv. Mišias laikė Apaštališkasis Nuncijus M. Zanin, kuriam asistavo mons. Albino Mensa ir majoras Eduardo Olivero. Argentinos Prezidento žmona p. Sara Herrera de Aramburu padėjo prie Marijos paveikslo uždegta votyvinę lempą, kurią atsiuntė Italijos prezidento žmona ir sukalbėjo atlinkama maldą. Sugiedoti Argentinos ir šv. Tėvo himnai, bei bendra giesmė „Ir dangus ir žemė“, kurią giedojo kiekviena tauta savo kalba. Po šv. Mišių, 20 val., kalbėjo į Argentinų tautą šv. Tėvas Pijus XII. Tai buvo didingas Argentinos ir kitų tautų religiniai tautinis triumfas, kokį retai mato Bs. Aires gyventojai.

MANO ASMENINIS APSISPRENDIMAS

Artinasi Kalėdos, Nauji Metai, Trys Karaliai. Mėnėsinė alga ir N. Metų priedai sustiprins mano kilinę. Žinoma, reikės atsikvėpti, pasisvečiuoti. Kaip visi, taip ir aš, žengdamas į N. Metus, noriu pasijusti žmogumi, o ne fabriko mašina.

Taip, taip; tai mano asmeniniai reikalai ir ne visi būtini. Bet jei aš mažiau išmesčiau baliams ir kitoms smulkmenoms, be kurių galėčiau apseiti, tai gal ir atliktų vienas kitas pesas kam nors rimtesniam... Ar negalėčiau savo prakaisto lašą, tą pesą įprasmiti ir tiesiog įamžinti kam nors kilnesniam? Taip, jau buvau pamišęs, kad gera lietuviška spauda yra geriausias ginklas Tėvynės laisvės kovoje. Ją, lig šiol, per mažai remiam.

Rimtas mano pasiryžimas: Jau nuo šiandien tapysiu centus ir surinkęs pesus aukosiu LAIKO spaustuvės statybai, nes LAIKAS rimtai kovoja už tiesą, už moralinius principus, už Tėvynės laisvę.

LAIKO Skaitytojas

— 1957 m. kovo 30 — 31 d. d. Čikagoje Lietuvių Vyrų choras, stato „Rigoletto“. Diriguos A. Kučūnas, pastatymas Vl. Bltrusaičio, valdybinė režisūra — aktorius K. Ožello.

BUENOS AIRES

PRANEŠIMAS

Pranešame visoms kolonijoms, kad per vasaros mėnesius: SAUSI ir VASARI lietuvių kolonijose pamaldų nebus. Dėl kun. J. Stasiulevičiaus primicijų taip pat nebus lietuviškų pamaldų Hurlingham, Caseros ir Palomar kolonijai gruodžio mėn.

DARBINGAS ALOST POSĖDIS

Laikinas Lietuvos Organizacijų ir Spaudos atstovų (ALOST) komitetas, šeštadienį š. m. lapkričio mėn. 24 d. buvo sušaukęs Aušros Vartų liet. parapijos patalpose, Mendoza 2280, Avellaneda suirinkimą, kuriame dalyvavo:

Lietuvių Susivienijimo atstovai — Pr. Stalioraitis ir S. Kaibutas, Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvos Centro atstovas — pirm. A. Mičiūdas, Arg. Liet. Bendruomenės CV pirm. Ignas Padvalskis ir V. Cibavičius, Arg. Lietuvių Prek. ir Pram. Sąjungos pirm. J. Čikštas ir p. St. Mikėlonis, Karių S-gos pirm. kap. Diminskas ir P. Tamoševičius, Skautų S-gos pirm. St. Babronis, Sporto Klubo „Kovas“ pirm. Z. Jaunius, Sv. Cecilijos chorą atstovė K. Misiūnaitė, Valdintojų mėg. būrelis ats. K. Rūnimas, Moterų dr.-jos „Birutės“ atstovė O. ir A. Bagdonienės, Arg. Liet. „Balso“ red. K. Norkus ir „Laiko“ red. A. Kleiva.

Posėdžiui pirmininkauti buvo išrinktas S. Kaibutas, o sekretoriumi S. Babronis.

Pirmausia svarstyta ALOST statuto klausimas, kuris sukėlė daug gyvų diskusijų. Tų diskusijų išdavoje pirmą kartą to organo susirinkimuose prieita visų susitarimas, kad ne organizacijų atstovų skaičius lemia priimtinius nutarimus, bet tarpusavio susitarimo ir bendradarbiavimo noras ir gera valia. Ne atstovų skaičiuje turi būti esmė, bet greitame ir konkrečiame darbe, o darbo laukia begalės. Pačių Tarybų siūlyta sudaryti iš 12 narių, kurių skyrimą palikti laisvą pačioms organizacijoms. Tie skiriami organizacijų atstovai turi būti pastovūs išrinkti ir patvirtinti pačių organizacijų su įgaliojimo raštais. Atstovai iš savo tarpo išsirinks Tarybą, kuri nustatys veikimo galres ir pasirinks sau būstinę, kuri šiam organui būtinai reikalinga ir turės būti pastovioje vietoje.

Kiekviena organizacija slūgėja ne daugiau kaip 3 narius, nors narių skaičius reikšmės nepriduoda. Siūlyta narių skaičių apriboti vien tik dėl to, kad mažiau gautųsi bereikalingų diskusijų ir laiko galšimo, kas sudaro darbo sėkmingumą. Sekančiam susirinkimui nutarta perduoti persvarstyti ALOST Komisijai taisyklių, kaip visų buvo galutinai priimta, projektas ir patiekti sekanti organizacijų atstovų susirinkimui, kuris numatytas sušaukti gruodžio mėn. 15 d. 17 val. Lietuvių Parapijos patalpose.

Buvo priimta ir tos dienos dienotvarkė.

- 1. Galutinas papildytų taisyklių priėmimas.
  - 2. Tarybos rinkimai
  - 3. Tarybos būstinės parinkimas.
- Antas ir šio metu jau aktualus svarstytas klausimas tai artėjančios Nepriklausomybės šventės — Vasario 16 d. minėjimas.

Pereitų metų nutarimas rengti Nepriklausomybės šventę — Vasario 16 d. Argentinos Lietuvių Susivienijimo dr. V. Kudirkos salėje visų atstovų patvirtintas. Nepriklausomybės šventės minėjimas nutartas daryti ateinančių metų vasario mėn. 16 d., šeštadienį, 21 val. Daryti žygį, kad tos dienos minėjimui salė būtų duodama be mokesčio. Įėjimui siūlyta palikti laisvą auką ir tos dienos pelną skirti Vasario 16 gimnazijai.

Minėjimą daryti visų organizacijų vardu, kviečiant p. Z. Juknevičių bendradarbiauti kaip prityrusį propagandos žinovą svetimoje spaudoje.

Ig. Padvalskio iškelta mintį, kad prieš Vasario 16-tąją padaryti viešą spaudos atstovų priėmimą miesto centre iš anksto paruošus atitinkamas rezoliucijas, kad supažindinti svetimąją spaudą su mūsų tautos kančiomis ir siekimais, visų atstovų dalyvavusių susirinkime buvo priimtas.

Šį priėmimą turės atlikti būsimoji taryba, kuri nuspręs priėmimo laiką bei vietą.

Tenka pasveikinti visų organizacijų vadovybes, kurios rado reikalo parodyti tiek daug geros valios, kad iš visų kviestų susirinkimui šis buvo pats darbingiausias. Nors ir per trumpą laiką, bet padaryta labai

daug, prieinant prie konkrečių ir sveikų nutarimų. Parodant daugiau širdies ir geros valios visada galėsim rasti bendrą kalbą visuose mums svarbiose klausimuose.

Pageidautina, kad visos draugijos pasiųstų savo įgaliotus atstovus į Lietuvos Parapijos patalpas gruodžio mėn. 15 d. 17 val. kad išrinktų ALOST tarybą, kuri galėtų atstovauti Argentinos lietuvių organizacijoms visuose reikalinguose atvejuose ir derintų mūsų kolonijos bendrą lietuvišką darbą

Lietuvos vicekonsulas Š. Amerikoje p. Anicetas Simutis, kuris gruodžio 17 d. atvyksta į Argentina.

LIETUVISKA DAINA — MŪSŲ GERIAUSIAS DRAGAS

Visi labai gerai pažįstame, sunkiai sau prasiskynusį kelią muzikalinį vienetą; tai sumaniam p. Vyta. Cibavičiaus vadovaujamą vyrų kvartetą „Aitvarus“. Jie be atodūso dirbdami, atsiekė savo tikslą; būtent: užpildė taip brangios mums lietuviškos dainos trūkumo spragą. Ar tai mūsų tautos šventėse, ar karts nuo karto rengdami savo koncertus, visuomet jie užsiėmė gausių publikos aplodismentų, bei mūsų spaudoje nuoširdžių kritikos atsiliepimų. Išgirdę tolimesnių kolonijų lietuvių apie dainuojantį „AITVARĄ“, nedelsdami pasikvietė jį ir taipogi gėrėjosi švelniu dainos skambesiu šių keturių jaunoolių lūpose. Pagaliau visai neseniai teko visiems išgirsti juos per radiją, padarydami tuo būdu malonią staigmeną, taip pat pasirodymai prieš svetimtaučius, kuriuos mūsų meno pajėgos tremtyje pajėgė sužavėti. Reikia pastebėti, jog kvarteto sąstate dainuoja du Argentinoje gimę lietuvių, Sakoma visai teisingai: vienybėje — galybė, užtai yra džiugu, kad seniau atvykusių lietuvių vaikų su dabartiniais tremtiniais vieningai traukia lietuvišką gaidą.

Ir štai tos vienybės pasėka: Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvos Centras suprato tinkamai reikalą, apsiimdamas išplatinti „AITVARO“ dainas — įnešti šią taip sunkiai pasėktą sėklą į kiekvieno lietuvių namus.

Neseniai tai buvo įvykdyta. Mūsų kvartetas jau girdimas plokštelėse! Dėka „Lietuvių Centro“ piniginės pagalbos „AITVARŲ“ kvartetas turėjo galimybę įgyvendinti savo taip seniai svajotą tikslą.

Atsidėkodami, šie lietuviškos dainos sūnūs, nutarė visą pelną skirti Lietuvos Centro namų statybai pagreitinti.

Sios vieningo darbo pasėkos neturi būti užmirštos lietuvių širdyje. Atmink tautietai, kiek vargo teko padėti šioms pasiryžėliams ugdati lietuvišką dainą, o dar sunkiau užfiksuojant ją amžiams į plokšteles be jokio instrumento, tik keturiomis skirtingais balsais, suderinant juos į vieną. Jiems pavyko atlikti tai visai gerai, užtai paremk juos, įnešdamas po savo stogu lietuviškos dainos skambesį.

Reikia pasveikinti šią užsispyrime prieš visas kliūtis atsiekusią savo tikslą, ketveriukę ir jos dirigentą p. Vyta. Cibavičių ir, palinkėti daug sėkmės jų tolimiesiems žyglams, o Lietuvos Centrai nuoširdus lietuviškas aciu už taip didžią pagalbą lietuvių kolonijos naudai.

„Briedis“

K. ČIBIRAS ARGENTINOJE

Nuo lapkričio 27 d. Buenos Aires lankosi p. Kazimieras Čibiras - Verax, Lietuvos Pasiuntinybės P. Amerikai spaudos attaché. Čia jis atvyko savo darbo reikalais. Ta proga aplankė daugelį savo prietelių ir taip pat kultūrinės įstaigas. Gruodžio 8 d. išvyksta atgal į Urugvajų.

niauskienei, D. Šantaraitėi ir visoms tautietėms ir tautiečiams, kurie, nepabūgę blogo oro, parodė tiek gražaus nuosirdumo ir drauge su mumis atšventė 38 metų mūsų Kariuomenės sukaktuves.

Nesijausdami esą be klaidų, prašome mielų šventės dalyvių mums už klaidas atleisti.

LAK IR KULA S-gos V-ba.

— Petras E. Cajuškas, Boleslovo ir Onos Jasaitės Cajuškų sūnus buvo pakrikštytas Aušros Vartų liet. bažnyčioje lapkričio 25 d. Krikšto tėvai buvo Leonas žukas ir Eugėja Tamošaitienė.

— Osvaldas Levanavičius, Antano ir Domicelės Arkauskaitės Levanaivičių sūnus pakrikštytas lapkričio 24 d. Krikšto tėvai — Jonas J. Simanauskas ir Irena Veličkaitė.

— Osvaldas Julius Kučinskas, Prano ir Konstancijos Aleksinaitės Kučinskų sūnus pakrikštytas Aušros Vartų liet. bažnyčioje lapkričio 17 d. Krikšto tėvai buvo Juozas Ričkauskas ir Kazimiera Ubartaitė Jokubauskienė.

— Julius Aleksandravičius su ponia surengė gruodžio 2 d. kun. J. Stasiulevičiui jo šventimų proga gražias vaišes Lietuvių Svetainėje, Avellanadoje, kuriose dalyvavo naujo kunigo tėveliai ir artimieji.

— Eleonora Jasinevičienė su sūnum išvyko atostogų į Carohė. Ten išbus mėnesį laiko.

— Juozas ir Jonas Norkai, kėdžių fabrikantai, nusipirko automobilį.

— Vaclovas ir Ona Januškevičiai pardavė baldų dirbtuvę su mašinomis bei parduotuvę ir nusipirko ūkį Punta Indio, Veronica.

— Petras Urbanavičius prieš savo namo pristatę mūrinį pastatą, kuriame įrengs krautuvių ir gyvenamąjį butą. Įrengimo darbai baigiami.

— Albertas Rūkštelis ir Antanina Zeringytė susituokė Santa Paz bažnyčioje lapkričio 17 d. Liudininkai buvo industrialas Jonas Janušis su ponia. Vestuvių vaišės įvyko ukrainiečių salėje, Villa Caraza.

— Vincas Grigaitis turėjo priepuolį nuo didelio kraujo spaudimo. Ligonis buvo laiku atgriebtas ir sveikata pamažu gerėja.

— Katalina Žukauskaitė iš Montevideo keletą dienų viešėjo pas p. p. Grigaičius, Buenos Aires. Svetys aplankė ir Aušros Vartų lietuvių parapiją, L. T. Muzėjų, „Laiko“ spaustuvių ir kitas įstaigas.

— Antanas Saikauskas su gerais pažymiais baigė augštesniąją „Bernardinio Rivadavia“ mokyklą Bs. Aires mieste.

— Richardas ir Adelė Jasiuliai nusipirko automobilį.

— Marcelė Lengvenienė serga. Paguldyta Rawson ligoninėje, 19 patalpa, 8 salė, 8 lova.

— Angelė, Birutė Pundytės su motina iš Rosario atvyko į Bs. Aires. Čia mano išbūti savaitę laiko.

— Salomėja Kuojičienė, išdirbusi ilgą laiką Alpagato fabrike, gavo pensiją.

— Ona Vanagenė išėjo į pensiją. Dirbo Aniseto Moles fabrike.

— General Motors šešas Julius Petronis susituokė gruodžio 1 d. su Veronika M. Schevoni. Povestuvinei kelioms išvykoms į Kordobos kalnų — Villa Rumpal.

— Danutė Šabaniūtė gavo pensiją. Dirbo anglų skerdykloje.

LIET. VYRŲ KVARTETO „AITVARAI“ plokšteles galim gauti: Villa Lugano Lietuvos Centre, Tabare 6950, T. E. 68 - 9546 pas p. Artūrą Mičiūdą, Lietuvių Parapijoje, Mendoza 2280 — Avellaneda, T. E. 20 - 9027, pas p. Vyta. Cibavičių, Mexico 143, I aukšt., B. Cap. T. E. 30 - 5372 ir pas kiekvieną kvarteto narį.

BERISSO

PADEKA

Mindaugo Dr-jos Valdyba dėkoja Lietuvio Centro Artistų Būreliui ir

LA SOCIEDAD LITUANA CATOLICA CULTURAL Y DE SOCORROS MUTUOS „MINDAUGAS“

Tiene el agrado de invitar a todos los asociados a la ASAMBLEA GENERAL ORDINARIA que tendrá lugar el día 16 de diciembre de 1956 a las 17.00 hs. en la Sede Social de esta Institución, para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA:

- 1o) Lectura del Acta de la reunión anterior
- 2o) Renovación total de Comisión Directiva para el período 1957
- 3o) Elección de dos socios para firmar el Acta.

Artículo 37. Si a la primera citación no concuriera el número de socios que determina el artículo precedente, transcurrida una hora la Asamblea se realizará con el número presente.

PEDRO C. GLENZA
Secretario General

ALICIO ZEMAITIS
Presidente

režisorei p. E. Ryselienei už suvaidintą Petro Vaičiūno 3-jų veiksmų komedią „Tuščios pastangos“, Lietuvos Centro Valdybai už suorganizavimą ekskursijos į Berisą; dėkoja taip pat „Nemuno“ Dr-jos Valdybai už atsilankymą į vakarą ir prisidėjimą prie saliono sutvarkymo, visiems nemuniečiams už dalyvavimą, taip pat visoms šeimininkėms už vaišių paruošimą, ypač p. p. D.Marcinkevičienėi, J. Stočkūnienėi ir V. Rožanskienei.

„Mindaugo“ D-jos Valdyba

— Gruodžio 16 d. šv. Mišios 10 val. bus. už a. a. Joną Guntulį užprašytos velionės žmonos, o 11 val. 25 m. sukaktuvinės Mišios kun. klebono Chocarro. Berisiečiai pagelauda, kad ir per Kalėdas būtų atlaikytos lietuviškos pamaldos.

— Per Kalėdas, gruodžio 25 d. 10 val. ryto bus atlaikytos šv. Mišios Berisso lietuviams parapijos bažnyčioje, kurias užprašė Gyvojo Rožančiaus Brolija už gyvus ir mirusius gimines Lietuvoje ir prašant pasauliui taikos

TEMPERLEY

PADEKA

Širdingai dėkoju p. p. Repečkams, Mikučiauskams ir Zlotkams už teiktą patalpą, p. A. Repečkai už sėkmingai suvaidintą Varneckio rolę „Aušros“ choro parengime, be to dėkoju p. V. Balčiūnui už pagalbą artistams, pastariesiems vaidinant scenoje, p. Povilaitienei už sufleravimą ir visiems artistams už pasiaukojimą ir ištvėrmę repeticijoje ir parengime. Širdingas aciu.

Ignas Valantinavičius,
„Aušros“ choro vadovas.

AR ŽINAI, KAD...

— Australas John Landy, 1952 m., nubėgo 1 mylią (1600 metr.) per 3 minutes 58 sekundes. K.

— Doktoras Aguirre išlošė 100.000 pezų (29.10.56) už klausimus ir atsakymus, per radio „Belgrano“, firmos „Odol“. K.

— Meksikoje yra labai storas ir senas medis, kurio amžius skaitomas 10.000 metų. K.

— Gyvatės Matuzanos visai ne nuodingos ir prietelingos žmogui, nes veda mirtiną kovą su nuodingomis. K.

— U. S. A. pradėta naudoti aureomiciną drange su šalčiu, kad geriau ir ilgiau išsilaikytų nuo sugedimo mėsa ir žuvis. K.

MONTEVIDEO

PADĖTI DIDVYRIŠKIEMS LAISVĖS KOVOTOJAMS

Montevideo. Urugvajaus lietuvių kolonijoje visi patriotai subruzdavo padėti vengrų didvyriškiems laisvės kovotojams ir jų broliams, nuo raudonojo teroro pasitraukusiems iš sunaikintos tėvynės į svetimas šalis.

Tuo tikslu susiorganizavo komisija, kuriai pirmininkauja gerb. Ponia Grauznienė, sekretoriauja kun. Dr. Daugintis. Kiti komisijos nariai: Tamošiūnas, Zupka, Mačianskas ir ponios: Godienė, Mesonienė, Brazienė, Kairienė.

Daroma rinkliava pinigais, rūbais bei apavu. Tikimasi poros savaičių bėgy nuoširdžias aukas su atitinkamu laišku perduoti centraliniam Vengrų Šalpos Komitetui, kuris savo broliams jau surastais keliais greitai pasiųs į Europą.

Tai bus lietuvių patriotų solidarumo ir žmoniškumo pareiškimas tiems, kurie kartu kovoja ir už kitų pavergtųjų laisvę ir kurių didvyriškumas taip labai primena Lietuvos laisvės kovotojų kovas su balsuojų žmonių priešų, koks barbariškas Maskvos bolševizmas. K.

— Nidos knygų leidykla D. Britanijoje išleido dviem tomams J. Grušo romaną „Karjeristai“.

MOKSLAS - MENAS - LITERATŪRA

PATOGINKIME SAVO RAŠYBĄ

Pasiskolinę iš lenkų važiukus, o iš čekų ragučius, mes išmarginome jais lotyniškąjį raidyną ir susikūrėme, nors ir netolulą, bet gana įmanomą rašybą. Taip, bet tik labai keblią. Keblri ir nepatogi mūsų rašybą, nes ji mus gaisina ir visaip apsunkina ne tik ranka berašant, bet ypač išigyjant rašomąsias mašinėles, renkamąsias raides, linotipams matricas.

To pasėkoje turime spausdintų laikraščių ir gauname mašinėlę rašyti laiškų ne lietuviška, o kažkokia nesama rašybą parašytų. Taigi augščiau minėtos aplinkybės mus priverčia, noromis nenoromis nesilaikyti savo rašybos, atseit, rašome nesaviškai. Ir visdelto, kad ir nesavaip rašydami, nieko sava nenustojame: tik lenkiškų uodegėlių ir čekiškų kepurėlių, kurios ne puošia, o tik dako lotyniškąjį raidyną.

Todėl ne tik patogumo, bet ir estetikos ir lietuviškumo sumetimais, turime stengtis, kad mūsų rašybą kiek galima labiau priartėtų prie grynai lotyniško raidyno, kurį vartoja visos vakarų tautos ir kuris neturi tų visų pamarginimų nė raidžių viršuje, nė apačioje, kokius turi dabartinė mūsų rašybą.

Dar nepriklausomoje Lietuvoje kelis kartus buvo bandyta mūsų rašybą reformuoti, siūlyta daug įvairių projektų, daug diskutuota, tačiau iki šiol, jei neskaityti kaikiurių patobulinimų, pasilikta tokia pat nepatogi, kaip ir buvusi. Todėl kartas nuo karto tas klausimas mūsų spaudoje esti vėl naujai keliamas.

Štai JAV *Vienybės* bendradarbis K. Kepalas siūlo rašybos projektą, kurio dalis, liečianti raidžių *ch, h, š* ir *ž* vartojimą, man rodosi visai priimtina ir turėtų mūsų kompetentingi kalbininkai apie tai rimtai pagalvoti.

Tasai autorius sako:

„...garsas ch mūsų kalbai yra svetimasis, taigi vietoj jį galėtume visur rašyti k. Juk rašome Kristus, o ne Christus, tai galėtume ir visur rašyti ir tarti kaip k, o garso h, kaip mūsų kalbai svetimasis, galėtume visai nežymėti, kaip tai daro italai ir mūsų bažnytinė kalba, pav. vietoj lotynų hotia rašo ostija, vietoj Herodas rašo Erodas.“

Dėl šitų garsų vartojimo ir aš prieš kelis metus *Laike* tą patį esu siūlęs. Aišku, nebuvau aš pirmas ir pasirodo, jog dar nebuvau ir paskutinis, kuriam vis dar kliūva šitų garsų vartojimas mūsų kalboje, nežiūrint į tai, kad mūsų kalbininkai noliens volens nori juos mums prigdyti.

Beje, gerai žinau, kas diletantui atrodo teisinga, tas specialistui gali būti erezija, bet jau dėl šitų dviejų garsų nevertotumo nebegalėtų būti jokios abejonės ir mūsų kalbininkai turėtų pagaliau bent „išgirsti“ mūsų tautos netariamą garsą, jeigu jau nenori girdėti eilinių tautiečių balso.

Toliau. Jei pasisavindami svetimus žodžius, kuriu mums trūksta, galime praturtinti savo kalbą, tai versdami mūsų žmogų tarti svetimus garsus, kuriu mūsų kalboje nėra, jokiū būdu jos neturintame, o tik rodome savo veršikumą. Jei suiname iš savo kalbos sintaksines, morfologines ir kitokias svetimybės,

tai taip pat turėtume guiti ir fonetinius prašalaičius.

Būkime ramūs: dėl *ch* ir *h* išmetimo, kamo kamiškumas nepadidės ir dėl to mūsų kaoso nebus, jos armonija nesumažės, priešingai, dar padidės, ir jos orizontai nesusiaurės, o tik būsimė iš savęs išgyvendinę savo kalbos fonetinio mažavertingumo kompleksą, kuriuo mes užsikrėtėme dar anais šlektiškais laikais. Taip padarę, parodysimė savo charakterį ir pasirodysimė esą lietuviški savo kalbos architektai, kad ir iš svetur parsigabenę kaikiurias statybinės medžiagas. Juk panašiai elgiamės ir savo tarmių atžvilgiu: žodžius imame iš visų tarmių ir jais turiname savo bendrinę kalbą, kai tuo tarpu griežtai laikomės vienos tarmės fonetinių savybių. Taip mūsų kalba išlaiko fonetinį vienodumą ir reikalingą darną. Tad kodėlgi svetimų garsų atžvilgiu turėtų būti taikomas kitoks mastas?

Toliau K. Kepalas *Vienybės* sako:

„Vietoje š galėtume rašyti x, nes lotynų kalboje dažnai randame ten, kur mūsų š: pav. lot. axis - ašis, ex - iš, sex - šeši ir t. t. Raidę h galėtume vartoti vietoje ž, nes ji dažnai atitinka lotynų h: pav. hiems - žiema, homo - žmogus, humanus - žmoniškas ir t. t.“

Ar mūsų rašybos projektininkams ne vieta čia būtų sušukti: „eureka!“?

Taigi, kaip matome, galėtume tuos du mums atliekamus lotynų raidyno (o kartu ir rašomųjų mašinėlių ir linotipų) ženklus panaudoti savo rašybai gana pagrįstai ir tuo būdu išvengti ženkluočių čekiškųjų š ir ž. Teisingai sako K. Kepalas: „Padarius tokias reformas, mūsų rašybą pasidarytų žymiai lenavesnė ir paprastesnė ir estetiškiau atrodytų — būtų labiau vakarietiška. ....“

Čia man prisimena Vydūno rašybą. Kaip žinome, tas garbingas mūsų teosofas, norėdamas išvengti slavizmo, kuriuo dvelkia mūsų oficialioji rašybą, buvo susikūręs savo rašybą. Ir gana įdomią. Nemanau, jog būtų galima visos jo rašybos ypatybės siūlyti mūsų bendrinei rašybai, tačiau du dalykus jis visdelto buvo teigiamai išsprendęs, būtent jungtinių priebalsių *č-tš* ir *dž* rašymą. Sekdami Vydūno rašytume: pav. *pantis, panto, pantui* ir *medis, medio, mediu*, o tartume taip, kaip bendrinėje kalboje priimta tokius žodžius tarti *t. y. pantis, pančio, pančiu* ir *medis, medžio, medžiui*. Ir iš tikrųjų, mūsų kalboje yra toks dėsnis, kad *t* ir *d* su minkštinauoju *i* prieš *a*, *o* ir *u* pavirsta *č-tš* ir *dž*. Kitais gana retais atvejais, garsą *č* galėtume rašyti dviženkliai priebalsiu *tš*, vadinamas analogiškai, kaip iki šiol kad rašėme *dž*. Taigi tikslu ir nuoseklu, būtent: *gintšas, tšokas, tšizula* panašiai kaip: *džazas, džentelmenas, džimis*. Gi pagal K. Kepalo siūlomą projektą rašytume: *gintxas, tšokas, tšizula* panašiai kaip: *džazas, džentelmenas, džimis*. Gi pagal K. Kepalo siūlomą projektą rašytume: *gintxas, tšokas, tšizula* panašiai kaip: *džazas, džentelmenas, džimis*.

Gi pagal K. Kepalo siūlomą projektą rašytume: *gintxas, tšokas, tšizula* panašiai kaip: *džazas, džentelmenas, džimis*. Būtu panaudotas dar vienas mūsų kalbos dėsningumas savo

rašybai sukurti. Būtų ir patogū, ir taupū, ir estetiška, ir, svarbiausia, lietuviška. Tik stebėtis tenka, kaip mūsų rašybos projektų siūlytojai iki šiol to nepanaudojo. Mat, vis mes žiūrimė į svetimuosius, o nematomė savųjų.

Šitaip susitarę dėl augščiau minėtų priebalsių rašymo, beliktų susitarti dėl sunkiau išsprendžiamo ilgųjų ir nosinių žymėjimo. Tada, kad ir liktų koks vašelis ar brūkšnelis, jau turėtume gražią, originalią ir daug patogesnę lotyniškai lietuvišką rašybą.

Antanas Vilutis

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Alfa Sušinckas. JAUNYSTĖS MARŠAS. Pedagoginė knyga, skirta lietuvių jaunimui, augančiam ir bręstančiam svetimuose kraštuose toli nuo tėvynės. Iš vienos pusės primins moksleivio gyvenimą laisvoje Lietuvoje, iš kitos — jį kelia dabarties jaunimo klausimus, parengia jaunuolį gyvenimui, skatina mokytis, auklėtis, nepasikesti nelietuviškoje aplinkoje, ugdo lietuviškąjį veiklumą, tobulina žmogų ir šventą krikščionį.

Knyga parašyta gražiai, taisyklinga kalba, patraukliu stiliumi, kuris sugėba įtaigoti skaitytoją, lengvai perteikia vedamąsias mintis.

„Jaunystės maršas“ yra antroji laida. Pirmoji pasirodė 1937 m. Lietuvoje ir vadinosi „Maršas jaunystei“. Ji išaugo iš darbo su jauniu, iš jo stebėjimo. Pirmoji knyga pataikė į ano meto jaunimo širdį, jį nuotaiką ir ten rado didelio populiarumo bei pasisekimo. Autorius Tihamer Totho patrauklumu kėlė jaunimo klausimus ir vedė į idealą. Nauja laida yra iš pagrindų perdirbta, papildyta, pritaikyta dabarties sąlygoms ir nuotaikoms. Knyga išleido kun. prel. Pranas M. Juras. Spaudė Tėvų Pranciškų Spaustuvė Brooklyne 1956 m. Viršelis ir aplankas dail. Ados Korsakaitės.

Antanas Baranauskas, THE FO. REST OF ANYKŠČIAL. English translation by Nadas Rastenis. With original Lithuanian text. Edited by Juozas Tininis. Lithuanian Days, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif. Woodcuts by J. Kuzmickis. Photo Cover by Vytautas Maželis. 1956. 44 pp. 2.00 dol.

Tai pirmas dvikalbis „Anykščių šilelio“ leidimas. Salia Nado Rastenis angliškojo vertimo lietuviškąjį tekstą kruopščiai parengė ir paginos žodį parašė „Lietuvių Dienų“ literatūros redaktorius J. Tininis. Šis dailiai išleistas, didelio formato mūsų klasiškasis kūrinys bus ne tik lietuvių skaitytojų mielai paimiti į rankas ir dar kartą pasterežėti nemirštančia Lietuvos žiriu poezija, bet jis taip pat parodys ir lietuviškojo poezijos grožį tiek silpnai lietuviškai bemokančiam, tiek svetimtaučiu. Leidinys bus labai parankus ir mūsų šeštadienio bei kitu mokymu mokiniams, kurie pulkia galės naudotis abiem tekstais.

LIETUVIŲ DIENOS. Nr. 8 iliust.

José Hernández

MARTYNAS FIERRO

DAINUOJA VYRESNYSIS MARTYNO FIERRO SŪNUS

XII

BAUDYKLA

Nors atžala ir panaši
Į medį, iš kurio išdygo,
Bet mano mama sakydavo,
Ir jos žodžiai man įsmigo:
Sūnus negali niekad kalbėti
Su tokiu orumu, kaip tėtis.

Atsimenate, jog likom
Be vietos, kur pasidėti,
Be pašiūrės, kur palįsti,
Be kampo, kur prisiglausti,
Be marškinių, kuo vilkėti,
Be pončiaus, kuo užsisiausti.

Laimingas tas, kas nepatyrė
Kaip gyvent reikia be globos;
Aš iš tikrųjų jums sakau,
Nors gerai žinote tat jėgą,
Kad pasaulyje iš pat mažystės
Visai apleistas gyvenau.

Tokiam nepalengvina vargū
Ne tie, kur jį sušelpia;
Gal dėl to, kad nenustoją
Veikęs nuostatas lemtingas,
Tad iš visur jį vajoja,
Nei teliuką tą kenksmingą.

Ir gyvena jis, lyg vabalėlis,
Jieškodamas kokio plyšelio;
Našlaitis, tai it kirminėlis,
Niekur pagailos neranda,
O kas pašaliais vazojas,
Tai gitara be varžeklių.

Užjaučiu tą, kuriam iš jūsų,
Ką sakau čia, atitinka;
Neturėjau motinos, nė namų,
Nė brolių, nė giminių;
O esti pašluostė visų rankom
Tas, kam gyvent be tėvo tenka.

Šis tave lasu žegnoja,
Anas apkurtina šūvais,
Kitas antausį duot užsimoja,
Ir tiek skausmų pakėlęs,
Surasti kartais negali,
Kas numestų tau žiauberėlę.

O jei priglaudžia, elgas taip,
Kad griežčiau jau neberekia;
Turbūt mano, jog daug duoda,
Atkišdami skudurą palaikį,
Kai jau mato pliką kūną,
Kad pridengtų tau nuogumą.

Tai, kaip matot, aš užaugau
Nuogas kartais ir badaudamas;
Gyvenau uždariaudamas,
Taip metai iš metų traukėsi,
O kai į vyrus išėjau,
Vargai kitokie manęs laukė.

ruotas žurnalas. Rašo Dr. A. Baltinis, Algirdas Gustaitis ir kt. Vyr. red. Bernardas Brazdžionis. Redakcijos ir Administracijos adresas: 9204 South Broadway, Los Angeles 3, California.

KARYS. Nr. 9. Pasaulio lietuvių karių - veteranų mėnesinis žurnalas. Redaktorius Ziemas Raulnaitis. Adresas: 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Kaina metams 5 doleriai.

ŽIBINTAS. Nr. 5. Religinės kultūros žurnalas. Leidžia DB Lietuvių kat. par. Bendruomenė. Redaguoja kun. J. Kuzmickis. Metinė prenumerata 10 šilingų. Adresas: 21, Ann Place, Bradford 5, Yorks, England.

Vilniuje yra įtaisyta „Lietuvių literatūros muziejus“, kuris įruoštas Neris pakrantėje. Antakalnio gatvės pradžioje, barokinio stiliaus rūmose. Jo direktorius — Vosylis. Visa medžiaga paskirstyta į tris paeindinius skyrius: „feodalizmo laikotarpio, kapitalizmo laikotarpio ir tarybinės literatūros“. Duoti taip pat lietuviškų raštų vertimai į kitas kalbas ir kitų tautų literatūros vertimai į lietuvių kalbą. Vien tik šiais metais į muziejų buvo atsiųsta

Aš prašau jus neužmiršti,
Ką nūnai jums pasakysiu:
Savo pamokas ėmiau
Mokyklų vargo ir kančios,
Ir daug visko apgalvojau
Nuo savo gyvenimo pradžios.

Jeigu ką galiu suklysti,
Tai tik, jog neišmanau;
Neateinu čia puikauti,
Ir prasitariu, pagaliau,
Kad bernu viename dvare
Buvau pastojęs tarnauti.

Tas, kas valdo, visad gali
Vargšą kankint bereikalingai;
Vieno ūkininko kaimyno
Buvo užmuštas varovas,
Ir Teismas kaltu pripažino
Mane, apskustą neteisingai.

Pagalvokit, garbingi žmonės,
Kokią kančią ir sarmatą
Tada teko man turėti,
Kai pasijutau lygus tiems,
Kurie savo rankas būna
Baisiu nusikaltimu užkrėtę.

Dar du kitus apklausinėjo
Apie įvykį su velioniu,
Vienok dalykas nepaaiškėjo,
Ir, gudriu dėdamasis, Teisėjas
Mums tarė: „Dabar kartu visi
Eisit, kaip Kristus, surišti.“

„Paprastajam Teismui
Atiduosiu visus tris.“
Gera sakė tas Teisėjas,
Kaip ir visi, kur taip grūmoja,
Pa... prastas, prastai ir teisia,
Kaip vėliau aš sužinojau.

Taip padarė, kaip ketino, —
Mus atidavė Teismui Paprastam
Ir taip su byla nuėjome
Į tą piktadarių kalėjimą,
Kurį, pakrikštiję naujai,
Baudyklos vardu pavadino.

Kodėl tokį vardą davė,
Nepaaiškino man niekas,
Betgi aš suprantu taip:
Baudykla vadint pradėjo,
Kad kalinys tenai tolydžio
Būti baudžiamas turėjo.

Kriūžius, patekęs nemalonėn,
Gauna pakentėt šiek tiek,
Bet niekas jo ir neužstoja,
Jei neturi išteklių nė kiek.
Gringa gi ilgiau praverčia:
Bepročių, užmušęs, pasiverčia.

per 200 naujų eksponatų, tarp jų — reta Bretkūno „Postilė“. Esas išstatytas ir pirmasis Maironio eilėraščių, atspausdintas „Aušros“ 6-ame numeryje ir pasirašytas žvalnio slapyvardžiu. Išstatyti taip pat pirmieji svarbiausi Kudirkos, Valaišio, Kėkšto kūriniai. Iš viso literatūrinio muziejaus ekspozicijoje esą išstatyta daugiau kaip tūkstantis eksponatų. (E).

Paryžiuje įvyko NEI arba krikščionių Demokratų Sąjungos Kultūrinės Komisijos, o dieną vėliau Vykdomojo Komiteto (Comit Directeur) posėdžiai. Svarstyta ateinančių metų kongreso ir studijų savaitės, taip pat aktualūs politinio momento reikalai. Lietuvių Tautinei NEI Ekspal (Sambūriui) abiem atvejais atstovavo jos pirmininkas min. E. Turauskas. Kitas iš eilės NEI tarptautinis kongresas greičiausia įvyks Italijoje apie Velykas.

Vykdomasis Komitetas taip pat pritarė Kultūrinės Komisijos pasiūlymą suorganizuoti tarptautinę konferenciją, kaip 1956 m. kovo mėn. Vak. Berlyne, tema: „Sovietų pavergtų tautų išlaisvinimo būtinumas“. Jei nebus sutikta ypatingų kliūčių, suvažiavimas įvyks Vienoje.

SEKMADIENIO RIMČIAI NEKALČIAUSIOJI MERGELĖ

Kiekvienas žmogus nešioja savo širdyje mylimo žmogaus paveikslą. Netiesa, kad iš pirmo žvilgsnio gimsta meilė. Meilė yra ilgu svajonių išsipildymas. Mes turime savyje per tam tikrą laiką susidarę idealą iš mūsų minčių, įpročių, patirties, troškimų ir jį nešiojamės; pagal tai skirstome ir vertingus ir nevertingus, mėgtinus, ne dalykus.

Žiūrėkime, kaip yra, kai klasikos mės muzikos. Išgirdę naują dalyką, tuoj pasakoma: „Tas kūrinys man patinka“, „tai menkavertis dalykas“. Jeigu klausime, kodėl taip yra, reiks atsakyti, kad tas ar kitas kūrinys atitinka ar ne mūsų sudarytą vertybių modelį. Nevisiems patiks tipinga amerikoniška muzika džazas, nes yra žmonių, kurie mėgsta ramia muziką; kuriuos žavi klasiniai kūriniai. Žmogaus širdis yra paveldėjusi paslaptinę, sau nuosavą melodiją ir reikia atitinkamo atitiktoms. — Tai kūrinys, vienas sušuks, kai tuo tarpu kitas pakraipys galvą ir gal neištars nei žodžio. Panašiai ir su meile. Žmogus, skaitydamas knygas, stebėdamas gyvenimą, pats išgyvendamas įvairias gyvenimo situacijas susidaro tam tikrą idealą, kurį pamilsta, svajoja apie jį ir nori gyvenime sutikti tą išsvajotą „karalaitį“. Radęs gyvenime tokį idealą, susižavi visa būtimi, jį kontemplančia, siekia jį pati save, su juo susivienyti. Gražiausia žmogaus gyvenimo diena, kada jis susitinka su tuo idealu ir randa atsaką. Sakoma, kad kyla simpatija, bet tas dalykas, tas idealas jau seniai buvo paveldėtas, susidarytas ir nešiotas širdyje.

Jimas būti su žmonių vaikais. Dabar tad, mano sūnūs, klausykites manęs: palaiminti, kurie sergsti mano kelius. Klausykites drausmės ir būkite išmintingi ir neatsimeskite josios. Palaimintās žmogus, kurs klausosi manęs ir kurs budi kasdien prie mano durų ir stebi prie mano angos staktų. Kas mane randa, randa gyvenimą ir semiasi išganymo iš Viešpaties“ (Pat. 8, 22—35).

Jis nuop amžių galvojo apie Mariją. Moteris prarado rojų, kita Mo-

GRATIA DIENA

sos moterys. Ne kitaip padarė ir Dievo Sūnus. Jis pasirinko sau motiną tobuliausią kūrinį, išpuošė ją dorybių pilnybe, apsaugojo nuo bet kokios nuodėmės. Prieš sutverdamas Dievas žmogų, sutvėrė rojų, kuriame vyras ir moteris (Adomas ir Jieva) atšventė pirmąsias jungtuves. Kai žmogus paniekino Dievo malones, prarado rojų, Dievas nutarė sutverti žmogų antrą kartą. Prieš sutverdamas, sutvėrė rojų, bet ne žemišką, bet žmogišką, ant kurio durų nebuvo parašo „nuodėmė“. Sutvėrė rojų, kuriame tekėjo malonių upės, nebuvo jokios piktžolės, kuri nustelbtų malonės veikimą. Į tą rojų padėjo naują žmogų, savo Sūnų — Jėzų Kristų. To stebuklingo rojaus daržininkė buvo Nekalčiausioji Mergelė. Marija — įsikūnijimo rojus, kuriame buvo atšventos pirmos jungtuvės tarp Dievo ir žmogaus. Marija pačiame prasidėjime, šv. Onos iščiūje buvo apsaugota nuo gimtosios nuodėmės Kristaus būsimųjų nuopelnų dėka, todėl ją vadiname Nekaltai Pradėtaja.

Kiekvienas iš mūsų nešiojame savo širdyje idealios meilės paveikslą. Kiekvienas ieško idealo, savo moters, ne kitos. Ieško tos, kurią susiformavo per savo gyvenimą pirmiau širdyje. Taip pat ir moteris ieško savo idealo. Niekas neieško savo meilės, bet ieško mūsų meilės; vienas kitam atitiktoms. Gali turėti gyvenime žmogų, bet gali neturėti žmogaus, jeigu turimas idealas priartėjus nublunka; pamatoma, kad jis neatitinka gyvenimo eigoje susiformuotą idealios meilės idėją. Kiekvienas iš mūsų yra išmilyjęs idealią meilę, daug augštesnę, negu žemišką. Ideali meilė yra virš žemiškos meilės, į kurią žmogus ypatingai veržiasi tada, kada netenka žemiškosios meilės. Kadangi Marija tobuliausiai atitinka išsvajotą idealą, todėl Marija esmėje yra kiekvieno vyro idealas, — kaip Mylimosios, kiekvienos moters — kaip Idealiosios Moters paveikslas. Ir žmogus veržiasi prie to paties idealo, kurį nešioja Dievas savo širdyje nuo amžių, kurią Jis vadina „šventąja Motina“, kurią mylime kiekvienas, kada idealiai mylime bet kurią moterį, kaip Marijos, idealios Moters širdį. Ji yra moteris, su kuria norėtų apsižavėti kiekvienas vyras. Marija yra idealas ir meilės verta Nekalčiausioji Mergelė, kurią galima mylėti visada.

A. Klevelis

teris jį atkūrė. Dievas pasakė, kad Ji sutrins piktą galvą, nežiūrint, kad jis tykos jos kulnais.

Vienintelis visoje istorijoje įvykis, kad pats sūnus išsirinko sau motiną, pats norėjo, kad ji jį pradėtų ir pagimdytų.

Jeigu kuriam iš mūsų būtų leista pasirinkti sau motiną, manyčiau, kad rinktumėmės pačią geriausią, gražiausią, tobuliausią. Išsirinktume tokią, kad galėtū pavydėti vi-

J. VENCKUS, S. J.

KAIP PALENGVINTI SENATVĘ?

Optima quaeque dies miseris mortalibus aevi Prima fugit: subeunt morbi tristisque senectus Et labor, et durae rapit inclementia mortis.

Gražiausios dienos nelaimingiems mirtingiesiems pirmiausiai pabėga. Išskyla ligos, liūdna senatvė ir vargas, ir žiauri mirties tiranija nušluoja mus.

Virgilius

Kaip tos gražios jaunystės dienos prabėga! Ta nekalta, laisva nuo visokių rūpesčių jaunystė, kokia ji yra graži, kokia ji yra mieli! Freud, tas žymus psichoanalizės tėvas, sakydavo, kad jaunystė todėl yra graži, kad neturi kompleksų. Jis kompleksus ima savo teorijos prasme. Kompleksai yra jam koki tai charakterio mazgai, kilpos, ar supainioti kamuoliai. Jauno nekalto žmogaus akys yra prarasto rojaus liūčiai. Jo gyvenimo knyga tebėra dar neprirašyta, o ką jau suspėjo parašyti, tas tebėra taip gražu, taip, kad kiekvienas gali tuos lapus pavartyti ir paskaityti: nėra ko slėpti, nėra ko rausti. Bėga dienos, savaitės, mėnesiai, metai. Kaip greitai patenka pirmos nuodėmės, kurios yra slepiamos ir norima, kad niekas jų nepamatytų, nesužinotų. Prasideda dvilypis gyvenimas: vienas gyvenimas — sau, o kitas kitiem, vienas gyvenimas užkulisiuose, o kitas ant scenos. Kaip dažnai galima išgirsti iš senesnių žmonių: „o, kəd kas gražintų man jaunystę, kad kas gražintų man praeitį!“ Kiek dalyku jis tada darytu kitaip! Jaunystės niekas neprazīns, praeities niekas neatiduos. Senatvė yra praeities išdava; ji turi sa-

vo logiką, savo taisykles. Žmogaus gyvenimas yra vienkartinis įvykis, jo niekas negalės pakartoti. Byron sakydavo: „It is a serious matter“, tai yra labai rimtas dalykas.

Kaip palengvinti senatvę? Virgilius, kaip matėme, ją vadina *tristis senectus* — liūdna senatvė. Ar galima ją padaryti šviesesne?

Kaip visos žmogaus širdies problemos savo galutinį išsprendimą atranda tik krikščionybėje, taip ir senatvė. Kristus turi ir į senatvės problemas atsakymą. Krikščionybė duoda ir senatvei prasmę, tikrus uždavinius. Kas gali būti svarbiau, negu tiesioginiai ir betarpiai pasirošti amžinybei? Senas žmogus pagal Kristų nėra šeimos veltėdis. Kol jis kantriai neša savo senatvės negalias, nedateklus, skausmus ir tyliai pašnabzdomis leidžia per savo sudžiūvusius pirštus rožančiaus karolių, jis nėra šeimai našta, bet palaima namams. Ar jaunieji šeimoje galvoja, kiek tas senelis ar senelė savo maldomis ir kantriai iškentėtomis kančiomis nelaimiuo savo šeimoms atstumia ir kiek dieviškos palaimos ant namiškių sėja. Be abejonės, kad apie tai pagalvoti, reikia turėti tikėjimą į Dangaus Galybę, į

Dievo Apvaizdą ir žmogaus amžiną paskyrimą. Žmogaus gyvenimą negalima išmatuoti nei doleriais, nei baigtais fakultetais, nei jo pasklidusia garbe. Žmoguje — ir sename — yra vertybių, kurias norint apčiuopti, reikia turėti žmogaus širdį, dėkingumo jausmą, gyvenimo pažinimą, meilę ir tikėjimą į Dievą. Tas kas seka yra mintys, kurios neturi tikslo išrišti problemas pagrindinai, bet yra įdomūs psichologijos ir sociologijos pastebėjimai, kurie gali pagelbėti kiekvienam.

1) Senesnių žmonių gyvenimo panorama: Senesni žmonės turi palinkimą per griežtai teisti savo praeitį: kenčia dėl tiek veltui praleistų gerų progų daryti gerą, labai save kaltina dėl padarytų klaidų: jaunystės paklaidų, dėl padarytų kitiems nemalonumų, įžeidimų. Našliai ir našlės labai save kaltina, kad nebuvę geri su savo žmona, ar su savo vyru, kad antroji dalis turėjusi daug dėl jo kentėti. Kas padaryta, neatšauksi. Dievo mielaširdingumo skraistė turi visa tai pridengti, o jaunieji gali pasimokyti elgtis taip, kad vėliau nereikėtų gailėtis; nedaryti klaidų, už kurias paskui daugiau patyrisi sąžinė plaks ir baus. Moderniškai kalbant, visados laikykitis dvasiškos higienos.

2) Visados turėti savo jėgoms, savo amžiui atitinkamą darbą. Anglai vadina tą „Occupational Therapy“. Tas dalykas savaime nėra naujas. Jau Galenas, žymus graikų medicinas, rašė: „Užsiėmimas yra gamtos geriausias gydytojas ir yra esminis žmogaus laimei“, nors tik dabar labiau pastebėtas ir daugiau vartojamas. Visų pirma senesnį žmogų reikia kuo ilgiausiai palikti tame darbe, kokį jis per savo ilgą gyvenimą mėgo. Galima tą darbą jam palengvinti, duodant padėjėjus, bet jis turi jaustis, kad dar reikalingas pasaulyje; kad jis dar gali daryti gera, kad gali dar būti naudingas kitiems. Žmogus tada jaučiasi, kad jį kiti vertina. Niekas nenori būti visų stumdomas, ujamas, peikiamas, niekinamas. Kada žmogus nebedirba, nieko nedaro, jį nejučionis kiti pradeda stumti į kampaną. Kitą kartą negalima pasilikti savo sename darbe, tada reikia tą permainingą laiką atlikti, kada žmogus dar turi sugebėjimų pasirinkti kitą darbą, kuris yra prie širdies. Apie tą turi galvoti tie žmonės, kurie eina senyn; apie tą turi galvoti jų giminės, patys fabriakai, kurie gali parūpinti savo įmonėje tinkamą darbą ir senesniems žmonėms, apie tą turi galvoti ir senelių prieglaudos ir nenorėti laikyti senų žmonių, kaip paukštvyčius narvelyje. Pati valstybė, socialinė apsauga ir panašios institucijos jau prie to eina. Tokios istaigos numato ir visokių paskatinimo priemonių. Seneliai, užsimokėję už savo pensioną, nenori veltui dirbti. Reikia kaip nors mokėti tą darbą atlyvinti. Yra senelių įstaiigų, kurios numato visokio darbo: prie paukščių, prie daržo, prie sodo, prie bičių, prie siuavimo, ir pan. Taigi užsiėmimas yra gera terapija, geras gydymas.

3) Biblioterapija: tai yra naujasis mokslas ar naujo mokslo priemonė, kurią pradeda labai plačiai naudoti ligininėse rekonvalescentams ir, taip pat, seneliams. Jeigu norime palaikyti senesnių žmonių dvasišką gyvenimą, žingeidumą, jausmų gyvenimą, proto veikimą, duokime jiems skaityti knygų. Kaip knygos, veikia kinas, paskaitos. Sa-

vaimė suprantama, kad knygos, kina, paskaitos turi būti pamokomo turinio, geri, padorūs. Gal lengviausia priemonė yra kinas. Su knygomis neina dalykas taip lengvai, kaip pradžioje atrodė. Daugelio nusistebėjimui pasirodė, kad senesni žmonės mielai grįžta prie vaikų dienų lektūros. Net intelektualai, kurie buvo pripratę prie labai rimtų knygų ir aukštesnės literatūros, senesniame amžiuje neberodė to dvasiško guvumo. Matyt, kad ir proto jėgos nebenori sunkesnio darbo. Biblioterapija yra įdomus dalykas, bet dar tebėra studijų laikotarpy.

4) Vieta, kur geriau praleisti senatvę: savo artimųjų šeimoje, senelių prieglaudoje, didmiestyje, mažame miesčiuke, kaime, vienas tarp jaunesnių, su kitais seneliais, senatorijume ir pan. Gydytojai pastebėjo, kad per paskutinius 20 — 30 metų gerokai pasikeitė viešoji opinija. Seniau žmonės drovėjosi dėti savo senus tėvus į prieglaudą. Nėra aišku, kodėl toks pasikeitimas įvyko. Gal todėl, kad vaikai nebeteri tokių gilių kūdikiškų jausmų savo tėvams. Išėitų, kad šeima nebėra tokia gili, kaip pirmiau. Gal todėl, kad dažnai šeimose nebėra gilesnių religinių jausmų, kurie šeimos narius labai giliai jungdavo. Čia būtų kalbas frivoliškumas, egoizmas. Jauni žmonės ieško daugiau savo asmeniškų patogumų ir nenori, kad senas tėvelis, ar sena mamytė vyro ar žmonos maišytųsi namie: užimtų kambarį, sėdėtų prie vieno stalo, per daug sektų jaunesnių žmonių laivesni gyvenimą, jų programas, jų atostogas. Jau geriau sutinka kas mėnesį sumokėti tam tikrą sumą, kad tik būtų ramiau.

Dar galima ir kitaip aiškinti šitą reiškinį. Galimas daiktas, kad moderniškos prieglaudos yra tokios geros ir tinkamos, kad senas tėvelis ar mamytė ten geriau jausis, negu namie; ten turės geresnę priežiūrą, negu šeimoje turėtų. Įdomus dalykas, kad patys gydytojai mano, kad senesniems žmonėms šeimos aplinkuma yra idealas. Į prieglaudą, į sanatorijas priimti tuos senesnius žmones, kurių protinė jėgos sumenkėjo, kurie psichiškai dezorganizuojasi arba yra dideli palięgėliai, nes tada iš tiesų toks senukas ar senelė yra šeimai nepakeliama našta. Tada ir senukai tėveliai turi pasisiūlyti savo vedusiems vaikams įieškoti prieglaudos. Šitame atsitikime visiems bus geriau, naudingiau ir sveikiau. Bet yra senesnių žmonių, ypatingai jeigu vyras ar žmona miršta, kurie mielai pereina į Seselių vedamą prieglaudą, kur ir kūno ir dvasios reikalai yra pilnai aprūpinami: valgis yra geras, sveikas, gydytojo priežiūra tinkama, kopolyčia arti, rytmečiais šv. Mišios, šventos komunijos, kunigo pamokslai, dvasiškos konferencijos, ko daugiau benorėti. O jeigu kas nori atrasti naudingą užsiėmimą, galės seselėms padedant susirasti. Sėsutės bus dėkingos, jeigu vyrai atliks prie namų vyriškus darbus, o moteris moteriškus. Seselės bus dėkingos, ir patiems prieglaudos gyventojams bus geriau.

Kas geriau tinka senesniems žmonėms, ar didmiestis, kad galėtų iš balkono stebėti ta gatvės skruzdėlyną, ar miesčiuokas, kur su kaimynais gali šnekučiuoti, ar kaimas, kur idiliškai tarp pievų, laukų ir čiurlenančio upelio gali praleisti savo gyvenimo saulėlydžio dienas? Apie visa tai nei specialistai, (Nukelta į 6 psl.).

SKAUTŲ SKYRIŲ veda REDAKCINĖ KOMISIJA

DARBAI – BET NE ŽODŽIAI

Ne tiek jau daug laiko prabėgo, kai vengrų tauta didvyriškai pasipurtė ir ėmė kratytis raudonosios aziatiškos globos.

Ir vėl užplūdo vengrų kraštą stipriai ginkluotos aziatų ordos, ir teko nusilenkti jėgai.

Bet vengrų tauta, nors ginklu nebesipriešina, bet jos pasyvus pasipriešinimas nei kiek nėra sumazėjęs.

Gal okupantai mano, kad vengrų tautos pasipriešinimą jau yra palaužę ir užslopinę? Čia jie tikriausiai klysta.

Nors vengrų tauta ir padėjo didžiausių aukų, patyrė labai didelių nuostolių, bet ji dar nekapitulavo.

Dėl to vengrų tauta šaukiasi pagalbos į visą laisvąjį pasaulį. Daugelis tą šauksmą išgirdę stengiasi padėti įvairiausiomis priemonėmis.

Mūsų tautos padėtis nėra geresnė už vengrų — likimas abiejų kraštų tas pats — kova prieš tą patį ir bendrą priešą. Vengrų bendruomenė Argentinoje per savo organizacijų cent-

rinę „Centro Hungaro“ kreipiasi taip pat ir į mus prašydama paramos.

Esam pergyvenę panašius įvykius anksčiau ir gerai žiname, kad čia diplomatinės frazės nereiškia nieko, jau laikas aktyviai veikti, juk ir mūsų priežodis sako, kad žodžiais kailinių nepasiūsi.

Lietuvių skautų draugovė iš Vengrų Centro yra gavusi aukų lapų piniginiai rinkliavai. Šiuo kreipiasi į visus mūsų tautiečius prašydama suprasti reikalo svarbą ir paremti šią vengrų tautos kovą prieš bendrą rusiškąjį okupantą.

Šiai rinkliavai sutiko talkininkauti ir kai kurios mūsų kolonijos organizacijos, pravedamos rinkliavų savo narių bei prijauciančiųjų tarpe, kaip štai: Prekybininkų ir Pramonininkų Sąjunga, Lietuvių Centras ir Aušros Vartų liet. parapija Avellanedoje.

Be to kiekvienas norintis paaukoti prašomas kreiptis į lietuvius skautus pas kuriuos taip pat yra bendras vienas aukų lapas.

Tautietie, kiekvienas tavo paaukotas pezas palengvins kovą prieš komunizmą ir padės badą kenčiančiam vengrų kovotojui, tuo pačiu susilpninsi savo krašto okupantą.

Siandie paremkim juos, gal rytoj patiems teks šauktis tos pagalbos. S. B.

Kaip palengvinti senatvę

Atkelta iš 5 psl).

nei prieglaudų direktoriai nėra vieningos minties. Ir suprantama, kodėl taip yra, nes iš daugelio senesnių žmonių visokių yra: vieniems didmiestis geriau patinka, kitiems miesčiukai, o kitiems, pagaliau, kaimas.

5) Senesnių ir senų žmonių moterystės. Atrodytų, kad apie tai nė kalbos negalėtų būti, bet vistik gyvenimas rodo, kad tai yra tikras dalykas ir realus. Kas neturi iš mūsų lietuviško kaimo gyvenimo pavyzdžių, kad senas tėvelis, palaidojęs žmoną, savo suaugusių ir vedusių vaikų motiną, dar nori parvesti vaikams pamotę. Vaikams susidaro naujų problemų. Pamotė statys naujų reikalavimų į ūkį, į turta, į palikimą, o jei dar vaikų bus, tai visą ūkį išporcelius. Reikia giminėms daug takto parodyti, kad atkalbėjus tėvelį nuo vedybų. Gyvenimo patyrimas rodo, kad mišrioje prieglaudoje ir tarp senų žmonių meilės vilyčios skrajoja; kad žmonės jau gerokai peržengę 70 metų amžiaus, dar nori vestis. Jeigu administracija priešinasi, tai grumoja ir graso; jeigu negalima per bažnyčią, tai juos, girdi, kapas sujungs. Ir kartais pasitaiko, kad viena pusė protiškai

yra jau nusilpusi, bet vistiek meilė, kaip ir pas jaunus, yra akla. Valstybės prieglaudoje, kur dažnai religinės priežiūros neturi reikšmės, leidžia tokias moterystes, ar jos bus bažnytinės ar civilinės, visvien. Tik tuo save ramina, kad nereikia bijoti išsigimusių vaikų. Bet jeigu koks senis įsimyli į kokią labai jauną mergaitę, tuojau kykla klausimas, šeimos klausimas. Gydytojai atranda pavyzdžių, kad toks tai Bruce 75 metų amžiaus, vedęs 25 metų mergaitę, turėjęs du vaikus, ir abu buvę genijai: muzikai, artistai, ir kad tas Bruce suteikęs žmonijai didelę malonę, duodamas jai žymius ir vertingus žmones. Tai gi jie daro išvadą, kad ir tokio senelio moterystė su jaunute mergaite gali būti lengvai leidžiama.

6) Visokios kitokios senų žmonių problemos. Priežodis sako: genys margas, pasaulis dar margsnis. Yra sakoma, kad kiekvienas senas žmogus yra senas kitaip. Todėl dabar yra visokių įstaigų, kurios mokslininkai su visokiais „tests“ tiria senus žmones, jų dvasišką ir fizišką jėgą. Dažnai pačių prieglaudų įstatai reikalauja tokio patikrinimo. Beveik visos prieglaudos reikalauja, kad seni žmonės apmokėtų savo pragy-

nukų, kurie suseraga proto ligomis. Įdomu yra tas, kad paprastos neurozės pas senus žmones išnyksta, jeigu jas turėjo anksčiau. Proto susilpnėjimas ir choroniškos ligos tai yra tikrai rimtas dalykas pas senus žmones. Visos įstaigos ginčijasi, kad ne man jis priklauso, kad jis geriau tinka tokiai tai klinikai, tai „apskrečiamų ligų ligoninei“, tai „psichinių ligų sanatorijai“ ir pan.

Įdomu žinoti, kad žmonės, kurie per visą savo gyvenimą nesirūpino religija, jie ir senatvėje retai pasidaro dievobaimingi. Tai gi atrodo, kad savo sielos išganymą neapsimoka palikti senatvei. Reikia tuo išganymu anksčiau pradėti rūpintis, jeigu kam tas išganymas yra brangus. Lytinis gyvenimas ir gilioje senatvėje gali pasilikti stiprus ir lytinės perversijos gali pasireikšti. Taip, kad ir jie turi kovoti su pagundomis, naudoti visas atsargumo priemones ir prašyti Dievo malonės, kad nepulėtų pagundų metu.

ALBANIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENTĖ

Albanija — Balkanų valstybė yra tarp Graikijos ir Jugoslavijos, plotas — 28.738 kv. km, gyventojų 1.150.000. Tai kalnuotas nederlingas, bet su sveiku klimatu kraštas. Gyventojai verčiasi avių auginimu. Sostinė Tirana su 35.000 gyv.

Jau XII šimtm. Albanija pasireiškia kaip atskira ir vienalytė tauta ir turėjo daug karių su savo grobuoniškais kaimynais dėl laisvės. 1443 metais jų vadas Jurgis Kastriotas iškariavo Albanijai visišką nepriklausomybę ir įkūrė Albanų valstybę. Vėliau albanus pavergė Osmanų turkų imperija, kol Albanų tauta, vadovaujama jų vado Ismail Kemal Bey, numetė turkų jungą ir 1912 m. lapkričio 28 d. paskelbė Albanų tautos nepriklausomybę. 1922 m. iškilo diktatorius Ahmed Toğu, kuris vėliau pasiskelbė Albanijos karaliumi, vedęs žinomą gražuolę. Anuo laiku buvo nemažiau popularius pasaulyje, kaip Monako karalius - Rainer III, vedęs gražuolę ir kino žvaigždę Grace Kelly. 1939 metais Musolinio legionai įsiveržė ir okupavo Albaniją. 1945 m. sovietų kariuomenė užėmusi kraštą įvedė komunistinę vergiją, kuri iki šių dienų žiauriai spaudžia ir naikina simpatišką, laisvų kalnų piemenų — Albanų tautą.

1956 m. lapkričio 25 d. Buenos Aires „Freu Mixto“ svetainėje, Lima 1717, įvyko Albanijos tautos iškilmingas Nepriklausomybės minėjimas. Be gausiai susirinkusių albanų, taip pat dalyvavo ir kitų pavergtų tautų delegacijos. Žodžių sveikino lenkai, kaukazičiai, kroatiai, slovakai, estai, latviai, lietuviai ir vengrai. Visi kalbėjo linkėjo Albanų tautai greitai atgauti laisvę ir pažymėjo dar didesnės vienybės reikalą tarp pavergtųjų tautų, kovoję prieš bendrą priešą — bolševikinį imperializmą.

Lietuvius atstovavo: Karių ir Kovotojų už Lietuvos Laisvę Sąjungos atstovas p. J. Kanapinskas ir Arg. Liet. B-nės vice-pirm. inž. L. Stašaitis su ponija.

* Š. m. gruodžio mėn. 2 d. mūsų kolonijai gerai pažįstama savo vaidinimais sugebėjimais Danguolė Valantinaitė atšventė savo 20-ąjį gimtadienį ir drauge vidurinio prekybinio mokslo pabaigtuves. Šioje šventėje, kurią suruošė visiems gerai pažįstamas valstybinio teatro aktorius ir pramonininkas Juozas Valentinas su ponija savo dukrelei. Dalyvavo daug pažįstamų mūsų kolonijos asmenų. Svečių tarpe teko matyti inž. Joną Ramanauską su jaunuoju įpėdiniu, inž. p. Kavaliauską su šeima, p. Surkevičių šeimą, pramonininką Kazį Leonavičių su ponija, kuris dar šiais metais atsišveikina savo draugas Argentinoje ir išvyksta į Kanadą, lietuvį sporto klubo pirmininką Z. Jaunį su ponija, S. Babronį su šeima, „Aitvarų“ kvarteto vedėją p. V. Cibavičių, kvarteto narius Vyta ir Algį Rastauskus, Tadą Jackevičių, R. Vede-gį, Algį Lesniauską ir kitus dvidešimtmetės Danguolės drauges, draugus bei pažįstamus. Šia proga ji gavo daugybę sveikinimų bei dovanų.

Albertas Rūkštėlis ir Antanina Zeringytė su sūtais p. p. Janušais po vestuvių.

atlikę. Stovyklos lankymas publikai nustatytas nuo 5 iki 22 val.

Bendras visų grupių laužas numatyta nuo 20 — 21 val.

Kitos skautų grupės turės stovyklos parodomąjį laužą ateinantį sekmadienį. Pageidaujama, kad lietuvų Argentinos skautai aplankyti jų stovyklą ir laužo pasirodymus.

Užbaigus Vasario 16 Gimnazijos vaju buvo rašyta, kad patikrinus sąrašus nepasiekėti aukotojai bus skelbiami toliau. Žemiau paduodame galutinius aukotojų sąrašus, yra keletas pavardžių, kurios nėra išskaitomos. Jas paminėsiame kaip nežinomą aukotoją. Visus aukotojus dėl techniškai įvykusių klaidų, nepasiekėto pavardžių ar panašiai skautų draugovė atsiprašo ir ateity stengsis išvengti tų klaidų.

Po 5 pesus aukoto: Sakalauskas Pijus, Stanaitis, Rastuskovas Zeferinas.

Po 10 pesų aukoto: Sinkevičius Kostas, Bandžius Julius, Repečka B., Masiulis A., Ciplis, Lipinskas St., dvi neišskaitomos pavardės.

Po 20 pesų aukoto: Kanapinskas J., Petras Cepulan, Neiškaitoma pavardė.

25 pesus aukoto: Juozaitis B.

Po 30 pesų aukoto: Plukas Antanas (San Andrés), Naujokas A.

Po 35 pesus aukoto: Jusaitis Vytautas.

Po 50 pesų aukoto: Čičys Eduardas, Ropienius Augustas, Babronis Stasys, Aukotojas X, Neiškaitomas aukotojas.

Po 60 pesų aukoto: Inž. Bielskus Pijus.

Po 100 pesų aukoto: Rimša A. Beto Juan Zaczuks 4,—; C. St. 15,—; H. Guchof 20,—.

Su šiais paskelbimais yra pilnai užbaigti visi sąrašai.

venimą ir užlaikymą, nes manoma, kad žmogus, kuris tiek ilgai gyveno, turėjo apsirūpinti savo senatvę. Beveik visų prieglaudų yra nusistatymas, kad prieglaudos gyventojai turėtų daug laisvės: jiems leidžiama išvažiuoti pas gimines ir ilgesniam laikui, atostogoms, tik turi raštu pranešti, kada išvažiuoja ir kada mano grįžti. Dažnai seni žmonės yra nepatenkinti prieglauda, dažnai peikia valgių priežiūrą ir kiti susirūpinę ją apleidžia. Prieglaudos administracija savęs klausia, ką daryti su jais, kada grįžta atgal, nes jie greitai pastebi, kad padarė klaidą pasikarščiavę. Administracija priima juos, tarytum nieko neįvykę.

Seni žmonės labai nesilaiko namų tvarkos. Jeigu tie prasižengimai kitų netrukdo, arba mažai trugdo, paprastai praleidžia be perspėjimų. Jeigu pareis vėlai, neturi pykti, jeigu negaus valgyti. Kiti mėgsta daug laiko praleisti lovoje; atsigulę lovoje ir rūko papirusus. Vienos prieglaudos tą griežtai draudžia, o kitos gaisrininkus geriau organizuoja, kad kiekvienu momentu galėtų pribūti. Nakties metu griežtai draudžiama rūkyti. Jeigu kas nesilaiko tos taisyklės, tai varo iš įstaigos.

Sunkiausia padėtis yra tų se-

REMKIME SAVĄJĄ SPAUDĄ

Kiekviena organizacija, sąjunga ar didesnis sambris turi pasirinkti ar leidžia savo organą — laikraštį ar žurnalą.

Pasaulinė Lietuvių Skautų Sąjunga tokį organą turi — tai „Skautų Aidas“.

Kad šis minėtas ir mūsų organas atitiktų mūsų reikalavimus bei norus, kad jis galėtų įgyvendinti mūsų visų pageidavimus, „Skautų Aidas“ privalo būti stiprus.

Jis bus stiprus tada, kaip tu, sese ir broliau, remsi jį savo rašiniiais bei straipsniais — kitaip tariant, kaip jis turės didelį gerų bendradarbių kadrą ir kaip jis bus finansiniai pajėgus. Finansinis jo pajėgumas taip pat priklauso nuo tavęs: padidinti jo skaitytųjų skaičių, pats užsiprenumeruodamas ir paraginti tai padaryti kitus.

Nors mums, šiame krašte, š. Amerikos leidiniai yra sunkokai prieinami, bet jausk pareigą ir taupydamas užsisakyk „Skautų Aida“ 1957 metams, tuo paremsi savąją skautišką spaudą.

„Skautų Aidas“ yra paskelbęs platini mo vaju ne tik USA bei Kanadoje, bet visuose tuose kraštuose, kur tik randasi nors vienas mūsų idėjos sesė ar brolis.

Šio vajaus pradžia š. m. gruodžio mėn. 1 d. — pabaiga balandžio 1 d. 1957 m.

Laimėtojams skiriamos asmeninės, bei kolektyvinės vertingos premijos.

Smulkiau apie Sk. A. vaju žinias teikia draugovės draugininkas.

Britų imperijos skautų vyr. vadija visuose britų kraštuose išbraukė iš jaun. skautų ir skautų patyrimo laipsnių programą Morzės ir Semafoto signalizacijos reikalavimus. Tų kraštų skautai signalizaciją laiko bereikalinga našta, dėl ko net apleidžia skautų eiles(!). Signalizacija paliekama tik kaip specialybės dalykas. Kai kas galvoja, kad tai yra bereikalinga ir mūsų skautų programose.

Susitviejimo Lietuvių Amerikoje (SLA) 49-sis seimas specialiai priėmė rezoliucijoje jaunimo reika-

lu pavadė Pildomajai Tarybai apskričių ir kuopų valdyboms teikti moralinę ir materialinę paramą lietuviams skautams, savaitraštyje „Tėvynėje“ užleisti bent pora skilčių skautų reikalams ir tuo tarpu paskirti Džamborės Fondui 500 dol. Lietuvių Susivienijimo Argentinoje kai kurie jo veikėjai skautų organizaciją laiko visiškai nereikalinga.

Čikagos skautai šiemet pirmą kartą stovyklavo nuosavoje, stovyklavietėje, kurią padovanojo amerikiečiai lietuvių p. Rakas. Padovanotame 20 akrų žemės plote skubiai buvo padaryti reikalingi įrenginiai, kurie kas kart bus tobulinami. Čia lietuvių Čikagos jaunimas galės naudingai praleisti vasaros laiką nuosavoje stovykloje.

Pasaulio Lietuvių Skautų Sąjungos Vyčių skyrius parengė ir atspausdino specialią instrukciją skautams vyčiams. Viena šios instrukcijos dalis yra bendra liečianti tikruosius skautus vyčius ir kandidatus, kita speciali — skiriama vien tik davusiems skautų vyčių įžodį.

Minėtoji instrukcija Argentinos skautų vyčių „Šarino“ būrelį dar nėra pasiekusi ir tikimasi, kad iki šių metų pabaigos bus gauta.

Š. m. lapkričio mėn. 24 dieną, šeštad. Lietuvių Atsargos Karių ir Kovotojų Sąjunga minėjo Lietuvos Kariuomenės šventę, lapkričio 23-ją. Minėtoje dalyje dalyvavo mūsų kolonijos brestanti vokalinė žvaigždė sopranas L. Palulionytė, sudainavusi meistriška tai tos dienos nuotakai tinkamą dainelę „Oi greičiau, greičiau“ ir „Mano gimtinę“ už ką publikos buvo sutikta su dideliu entuziazmu, toliau Danguolė Valentinaitė padeklamavo patriotinio turinio eilėraščių, o kvartetas „Aitvarai“ padainavo pora kariškų dainelių.

ARGENTINOS SKAUTŲ STOVYKLA OLYVOSE

Pereitą šeštadienį ir sekmadienį Olyvos skautų rajonas turėjo pavydinę stovyklą. Šį kartą visuomenei duodama galimybė pamatyti jaunųjų skautų (vilkukų) stovyklą, ką jie laike stovyklavimo yra išmokę ir

A. + A.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Mykolas Gudeliauskas, 63 m. tautietis, mirė gruodžio 1 d. aprūpintas šv. sakramentais. Gimė Kaune. Į Argentiną atvyko 1927 m. ir čia vedė Sofiją Bočkauskaitę. Užaugino du vaikus: Jokūbą, kuris dabar turi 25 metus ir Armandą — 24 metų, kuri vedė su p. Marrano. Velionis visą gyvenimą dirbo Wilson skerdykloje. Paskutinius 2 metus sirgo širdies liga. Palaidotas Sarandī kapinėse.

— Andrius Ironis sulaukęs 50 m. amžiaus mirė gruodžio 2 d. Palaidotas Flores kapinėse. Gyveno Villa Lugano. Paliko žmoną ir dukterį.

— Uršulė Matulaitienė mirė lapkričio 29 d. Palaidota Sarandī kapinėse.

— Jurgis Vinčiauskas gavo skaudžią žinią. Lietuvoj mirė jo tėveliai: Ona Mislukėvičiūtė ir Simas Vinčiauskai, broliai Juozas ir Serelijus Vinčiauskai bei artimieji giminės — Albinas Glužas, Juozas Dubininkas ir Rutkauskas.

PADEKA

Jonas ir Jadvyga Janušiai nuoširdžiai dėkoja visiems atvykusiems į gedulingas pamaldas už a. a. Anuprą Šaltį, kurios buvo atlaikytos Aušros Vartų liet. bažnyčioje lapkričio 24 d.

— Veronika Skaržauskienė gyv. Berisse gavo skaudžią žinią, kad Lietuvoj mirė jos sesutė M. Surgantienė.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS

adresas:

Rambla, Rep. de Chile 1600, Montevideo.

* Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS

yra kiekvieną sekmadienį 8.30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

* KIRPYKLA "OLGA" — Iga laikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškoms mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės —

Olga Jasulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

V. RAMANAUSKAS

RADIO TECHNIKAS

mokslius baigęs JAV. bėse. Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui.

POLA 289, Buenos Aires T. E. 64. 4154

ŪIUZINIŲ IR UŽUOLAUDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam medvilnė, vilnos įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulinios kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prieinamos

Sav. Antanas Šalčiūnas
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

ELEKTRICISTAS

PRECIZINĖ ELEKTROS TECHNICA

REMONTUOJAMA:

- ŠALDYTUVAI - HELADEROS,
- RAŠOMOSIOS,
- SKAIČIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir
- VENTILIATORIAI.

Mėnesinis mokestis DARBAS GARANTUOJAMAS

B. ASAKA

Dirbtuvė-taller: Butas: MEXICO 766 MEXICO 950
T. E. 38 - 2950

PARDUODAMAS SKLYPAS

17,32 x 43,30 mt. Villa Sastre — Temperley VINCAS BIKEVIČIUS, Rivadavia 1353 V. Alsina

Nepaprasta Gegužinė ir Studijų Diena PEREYRA PARKE!

Argentinos Lietuvių Bendruomenė, Avellanedos Apylinkė per TRIS KARALIUS (ateinančių metų sausio 6 d.) PEREYRA PARKE rengia

DIDELĘ GEGUŽINĘ.

Kviečiamos prisidėti visos organizacijos ir visi lietuviai. Jaunimui ir suaugusiems bus studijų pusvalandžiai. Kalbės pakviesti kalbėtojai šiomis temomis:

- Lietuvos istorijos reikšmingiausi momentai, Lietuvių stiprybės pagrindai, Tremties įprasminimas ir pasiruošimas grįžti tėvynėn, Dabartinė Lietuvos politinė padėtis, Žymiausiasios muzikos, literatūros ir meno žvaigždės Argentinoje, Lietuvių muzika, menas ir literatūra išeivijoje, Auklėjimo problemos išeivijoje, Žinotini visiems pagrindiniai psichologijos dėsniai.

Kiekvienas galės pasirinkti sau patinkamą studijų pusvalandį, nes pusvalandžiai nesutaps. Kalbėtojai bus paskelbti vėliau.

ŽAIDIMAI IR ŠOKIAI PRIE GERIAUSIOS MUZIKOS.

VALGIUS ATSIVEŽTI. PARKE VEIKS BUFETAS.

Iš Aušros Vartų liet. parapijos važiuos pulmanai. Norintieji važiuoti pulmanu užsirašykite Aušros Vartų liet. parapijos raštinėje iki Naujų Metų. — Nepraleiskite progos atsigaivinti gryname ore, pasilinksinti ir, pasekant kitų kraštų lietuvių, pasigilinti mokslo srityse.

VISI Į PEREYRA PARKĄ PER TRIS KARALIUS!

ARLB Avellanedos Apylinkės Valdyba

MIELAS "LAIKO" SKAITYTOJAU, LAISVĖS GINKLAS — GERA, AR JAU UŽSIMOKĖJAI PRENUMERATŲ? LIETUVISKA SPAUDA

PIRMAEILIS GROŽIO SALONAS

"LA RUBIA"

SAVININKĖ IR VEDEJA

ONA KASPARIENĖ

SOLER 3441 T. E. 86-2528 Buenos Aires

FOTO "REPORTER" — JŪSŲ PATARNAVIMUI.

Jei norite turėti geriausias sužieduotuvius, vestuvių, gimtadienių ir kitų švenčių foto nuotraukas, kreipkitės į FOTO "REPORTER", kur fotografas — profesionalas yra pasiruošęs Jums greitai ir gerai patarnauti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.

L. KANČAUSKO,

FOTO "REPORTER",

c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią).

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

ATLIEKAMA:

REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI RADIATORIAI.

ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)

Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.

ESCALADA 2052 T. E. 21 - 6541 CAP. FEDERAL

(Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MIKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 68 - 7208

Š. m. gruodžio 16 d. 12 val. Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras rengia savo patalpose ASADO, į kurį yra pakviesti garbės svečiais Argentinos Lietuvių Vyrų Kvar tetas „Aitvarai“: A. ir V. Rastauskai, A. Slančiauskas, J. Simanauskas ir dirigentas Vyt. Cibavičius. Taip pat tą dieną Lietuvių Centras pakels į Garbės Narius vieną nusipelnusį D-jai asmenį, išpildžiusį D-jos įstatų 16 numerį.

Per Kalėdas, gruodžio 25 d. Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras vakare sutiks KALĖDŲ SENELĮ su dovanomis. Bus taip pat vaikų programa. Vaikučiai kviečiami atsilankyti su savo tėveliais.

Taip pat LIETUVIŲ CENTRAS rengia ir NAUJŲJŲ METŲ sutikimą savo patalpose. Bus vakarienė, į kurią kviečiamos visos lietuviškos draugijos ir kolonijos. Vietas rezervuoti iš anksto.

SANTA FE

— Andrius Puzara, santafezietis, mirė rugsėjo 28 d. Velionis buvo kilęs iš Jonavos v., Marijampolės aps. Buvo nevedęs. Mirė sulaukęs 58 metus. Į Argentiną atvyko 1928 metais ir visą laiką buvo p. p. Ka-

— Rugsėjo 28 d. p. p. Meškų namuose buvo didelės vaišės - asado dukters Argelijos gimtadienio proga. Vaišėse dalyvavo Dr. F. Ruiz ir Aldona Meškaitė, daug kitų svečių, tarp kurių nemažai Santa Fe lietuvių. Lietuviška muzika svečius linkmino Viktoras Norkevičius, garsus Santa Fe akordeonistas.

— Pranas, Julius ir Kazimieras Rutkai gavo liūdną žinią, kad Lietuvoj mirė jų motina. Mišios už velionę buvo atlaikytos Municipalidad kapinių koplyčioje gruodžio 1 d.

V. K.

KORDOBA

— Aldona Mockevičiūtė Zotovienė krisdama kambarį susilaužė klevikule. Savo tėvą laiko sugipsuota išgulėjo „Britanica“ sanatorijoje. Dabar ligonė baigia sveikti savo namuose.

— Jono Jakubkos žmona lapkričio mėn. 8 d. pagimdė du pirmaagimius. Abu sūnūs gražiai auga ir tėvai džiaugiasi padidėjusia šeima.

ISNUOMUOJAMA GERAS BUTAS

Kreiptis: Kaz. Vaišvidas, Suipacha y Carlos Pelegrini, ESPILETA (1 stotis už Quilmes).

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS

JUANA DAILYDĖ, vedėja

SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435

Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

ALBERTO E. TIMINSKAS

COCHERIA „M I T R E“

Pasirūpina laidotuviemis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.

B. Rivadavia 718 T. E. 22 - 2045 Piñeyro

PERKAMAS NAMELIS, gerai pastatytas ir ramioje vietoje, Buenos Aires pakraščiuose ar užmiesty. Pageidaujama šiaurinėje zonoje. Mokama apie 100.000 ir B. H. paskola. Su pasiūlymais kreiptis į „Laiko“ administraciją, perduoti Juozui.

* MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“. Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Pašis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Gijemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* ALF. DEGULIO ir K. PAULASKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

LIETUVISKAS PENSIJONAS c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli pliažo, atidarytas visus metus. Nuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. vėpīginta kaina. Savininkas JUOZAS VASILIAUSKAS

* „ZEMAITIJA“, Islas del Dely. Sav. J. ir A. Ruzokai.

Imprenta de „LAIKAS“ Mendoza 2280 * Avellaneda

Casa MUSKETAS

Parduoda PLOKSTELIS, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIUS APARATUS ISNUOMUOJAMA PIJANINUS T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

* MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikellionis Cosquin 5565, Villa Lugano.

TEXTILBRAŽĖNAS Lietuvių audimo fabrikas. Tucuman 3718 Monte Chingolo 4 de Junio

SIUVIMO AKADEMIJA Profesora ONA BALNAITYTĖ c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud. SINGER SISTEMA Trečia pamoką pasisiūsi savo drabužį.

* OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

Prie Viešpaties altoriaus

Argentinos lietuvių kolonija vėl gali pasidžiaugti susilaukusi iš savo tarpo naujo Kristaus vynuogyno darbininko — naujo lietuvių kunigo. Š. m. gruodžio 2 d. La Platos arkiv. A. Plaza išventino kunigu mūsų tautietį JUOZĄ STASIULEVIČIŲ.

Naujasis kunigas Juozas Stasiulevičius yra gimęs 1931 m. rugpjūčio 10 d. Buenos Aires mieste. Baigęs pradžios mokyklą, įstojo į La Platos Mažąją Seminariją ir ten baigė bendro išsilavinimo mokslą. 1950 m. įstojo į Didžiąją Kunigų Seminariją ir po trijų metų filosofijos bei keturių metų teologijos studijų pasiekė savo tikslą — kunigystę. Pereitų metų gruodžio mėn. gavo pirmąjį aukštesnįjį šventimą subdiakonata, šių metų kovo 19 d. gavo diakonoto šventimą, o dabar jau grįžta pas mus kaip Kristaus pasiuntinys — kunigas. Naujojo kunigo tėveliai Agnietė Aleksandraičiūtė ir Juozas Stasiulevičiai gyvena Temperley, Villa Sastre lietuvių kolonijoje. Jis turi taip pat dar mažą sesutę Marytę. Ne tik šeima, ne tik giminės džiaugiasi kun. J. Stasiulevičiaus pasiekimu, bet kartu su juo džiaugiasi ir visa lietuvių kolonija.

Naujam kunigui linkime Aukščiausiojo palaimos, vaisingos darbuotės ir reikalingos kantrybės dirbant Kristui, Bažnyčiai ir savo tautiečiams bei tiems, kurie jam bus pavestī. —

PAMINETA KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Lapkričio 24 d. Lietuvos Atsargos Karių ir Kovotojų už Lietuvos Laisvę S-ga lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellanedoje surengė didingą

Kariuomenės šventės minėjimą, dalyvaujant kitataučiams ir lietuviškai visuomenei. Šventę atidarė Liet. Nepr. kovų savanoris ir ilgametis Liet. Ats. Karių S-gos Argentinoje pirmininkas p. Dailydė, Programos pranešėjas buvo Tadas Jackevičius. Sąjungos pirm. kap. V. Diminskis sudarė Garbės Prezidiumą, į kurį įėjo: gen. T. Daukantas, kleb. kun. Pr. Garšva, p. Barsanti su Ponia, Estų karių S-gos Argentinoje pirm. p. Hugo Vari, Latvių Karių S-gos pirm. p. F. Gaisais, Lenkų Karių S-gos Argentinoje pirm. p. S. Smietanski, Ukrainiečių Karių S-gos Argentinoje atstovas p. T. Selahar, Nepriklausomybės kovų dalyvis ir savanoris p. J. Kanapinskas, Liet. Bendruomenės Arg. C. V-bos pirm. p. Ig. Padvalskis, Liet. Susivienijimo Arg. D-jos sekr. p. S. Kaibutas, Liet. Skautų B-jos pirm. p. St. Babronis, „Mindaugo“ D-jos atstovas p. V. Stundžia, „Nemuno“ D-jos atstovas p. J. Maželka, „Laiko“ red. kun. A. Kleiva ir Arg. Liet. Balso red. p. K. Norkus.

Argentinos ir Lietuvos himnus sugiedojo šv. Cecelijos choras, vadovaujamas komp. V. Rymavičiaus. Prie piano buvo p-lė Eugenija Čikštaitė. Už nuopelnus lietuvių tautai p. gen. T. Daukantas priimtas į Liet. Ats. Karių ir Kovotojų už Lietuvos Laisvę S-gos garbės pirmininkus, o p. Barsanti — į garbės narius.

Šventei pritaikintą paskaitą skaitė gen. T. Daukantas, po to sekė kitataučių sveikinimai. Sveikino Estų Karių S-gos buvęs pirm. p. G. Pernbaum, Latvių Karių S-gos buvęs pirm. kap. F. Gaisais, Lenkų Karių S-gos pirm. S. Smietanski, Liet. Ats. Karių ir Kovotojų už Lietuvos Laisvę S-gos narys p. Barsanti Liet. Ats. Karių ir Kovotojų už Lietuvos Laisvę S-gos vicepirm. ats. leitenantas agr. A. Santaras. Raštu sveikino Lietuvai išlaisvinti Centras Argentinoje ir Vyčių D-ja. Buvo perskaityta rezoliucija ir sekė meninė dalis.

Meninėje dalyje dalyvavo Arg. Liet. Vyrų Kvartetas „Aitvarai“, vadovaujamas Vyt. Cibavičiaus. Padainavo keletą kariškų dainelių, Birutietė Zuzana Vanagaitė padeklamavo Maironio eilėraštį, p-lė Liucė Paliulionytė padainavo St. Šimkaus „Oi, greičiau, greičiau“ ir K. Čanausko „Mano giminė“, akompanuojant p-lėi E. Čikštaitėi. P-lė Valentinaitė padeklamavo eilėraštį „Gimtinės sakalai“ ir komp. V. Rymavičiaus suorganizuotas Jaunųjų Kvartetas pagrojo sukintį, tango ir „Šalta žiemužė“. Kvartetą sudaro Richardas Mušketas, Karolis Dobkevičius, Artūras Kaminskas ir Albertas Baronas.

Tarp kviestų svečių dalyvavo kroatų gen. p. Drogaļov, latvių nepriklausomybės kovų dalyvis kap. J. Pipris, latvių Karių S-gos valdybos narys p. J. Bumbulis, estų Karių S-gos buvęs pirm. p. G. Pernbaum, du ukrainiečių Karių S-gos atstovai, Liet. Prek. ir Pramonininkų S-gos pirm. p. J. Čikštās ir daug kitų mūsų kolonijos veikėjų.

Po programos kviestiesiems kitų tautų atstovams ir lietuvių org. buvo paruošti kuklūs užkandžiai su p. V. Cibavičiaus specialiai pagamintu gaivinančių gėrimu. Jaunimas turėjo progos gražiai pasilinksinti.

Lietuvių Kariuomenės šventės minėjimo proga p. J. Vedegio buvo

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

- (neskaitant prenumeratų)
- \$ 50, — V. Grigaitis
  - „ 50, — Pundienė
  - „ 30, — J. Viliams
  - „ 25, — A. Jotautas
  - „ 25, — A. Petrauskas
  - „ 20, — O. Janulionienė
  - „ 20, — A. Satkauskas
  - „ 20, — P. Varniackas
  - „ 10, — J. Ašmonas
  - „ 10, — E. Kepalas
  - „ 10, — P. Pogevičius
  - „ 5, — R. Gricienė.

Visiems Rėmėjams ir užsimo-kėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja „LAIKO“ Administracija.

PADĖKA

Augustinui Varškini už padovano-tas LAIKO knygynei gausias ir vertingas knygas nuoširdžiai dėkoja Knygyno Vedėjas

PRASYMAS

Malonėkite neužlaikyti daugiau kai mėnesį laiko paimtas skaityti iš LAIKO knygyno knygas.

Knygyno Vedėjas

RUOŠIAMAS GRAŽUS 1957 METŲ „LAIKO“ SIENINIS KALENDO-RIUS

Jau ruošiamas gražiai iliustruotas sieninis LAIKO kalendorius... kuris bus išsiuntinėjamas LAIKO skaitytojams. LAIKO Administracija maloniai prašo neatidėliojant atsilyginti už prenumeratą ir pagalbą išgaletis paremti visų laukiamo kalendoriaus leidimą.

surengta paroda, vaizduojanti mūsų buv. kariuomenės gyvenimą. Kas charakteringa, kad parodoj buvo kuo mažiausia įvairių užrašų, o gausu visokeriopų iškarpų, vaizdų ir foto nuotraukų.

Parodos eksponatai suskirstyti į 3 skyrius: istorinį, Nepriklausimo laikotarpį ir partizanų — miško brolių. Istorinis skyrius pradeda-mas žemėlapiu, vaizduojančiu baltų kalbų ribas didžiausio paplitimo ga-dynėje. Čia mes matome, kad šiau-rėjų ribos siekė Volgą, rytuose beveik Maskvą, apie Tulą, į pietus — Černygovą ir t. t., vakaruose gi prie pajūrio net peršoko Vislę. Toliau pavaizduotas mūsų kunigaikščių laikotarpis. Trijuose žemėlapiuose sužymėtos Lietuvos valstybės (nuo XIII — XVIII šimt.) didžiausia au-gimo, išplitimo ribos, iki nykimo ir paskutinio (1795 m.) padalinimo. Kaip žymiausi to laikotarpio išsta-tyti eksponatai — tai lietuviški XVI, XVII ir XVIII amž. pinigai, Spaudos draudimo gadynėje — du lietuvių tautos slopinatai — vokie-čių Kaizeris ir rusų caras ir kovoto-jai už lietuviškąją spaudą, priekyje su vyskupu Motiejum Valančium. Šis skyrius baigiamas caristinės Ru-sijos pinigų kolekcija.

Gausiausias ir bene įvairiausias vaizdas yra Nepriklausomos (1918 — 1940) gyvenimo laikotarpis. Čia vėl mes matome ne tik Lietuvos Tarybą, bet net ir dr. J. Basanavi-čių, skelbiantį Nepriklausomybės aktą. Kaip pasėka to didžiojo mūsų Tautos gyvenime įvykio, pro mūsų akis praslenka savanoriai, kovų vaizdai, pirmosios aukos, nežinomo-jo kareivio karstas, paminklai ir tt. Nepriklausomybės kovų linijos su bolševikais, bermontininkais ir lenk-kais pavaizduotos žemėlapiuose.

Taikos meto kariuomenės gyvenimas parodytas atskirai įvairiomis ginklų rūšimis. Karo Mokykla, pės-tininkai, kavalerija, šarvuočiai ir ar-tilerija, technikos dalys, aviacija ir laivynas. Prie to dar prijungta šau-liai ir Darius ir Girėnas.

Miško brolių — partizanų gyvenimas ir pasiankojimas bene labiau-siai jaudinanti dalis. Karininkų mo-kykla miške, dalinys parengties pa-dėtyje, kovos už laisvę ir teisingu-mą, bunkeryje, partizanų lavonai viešose vietose, žygis į Vakarų Vo-kietiją ir kiti vaizdai, — tai tragiš-kiausias, betgi kartu ir herojiškiaus-ias mūsų naujosios istorijos lapas, kurio dažnai ne tik svetimieji, bet dargi ir mes gerai nenorime suprasti. Šiandie pasaulis linksnioja Vengriją, kai tuo tarpu mūsų bro-liai Lietuvoje tokią pat kovą veda net nuo 1944 m.

Dviejuose vitrinose, tam specialiai padarytose, buvo išdėlioti savano-rių, karių ir šaulių įvairūs pasižy-mėjimo medaliai, ženklai, pasižy-mėjimai, liudijimai, karių knygutės ir kt.

Vertinant Kariuomenės šventės minėjimą tenka pasakyti, kad dide-lė padėka priklauso mūsų Karių S-gai, jos pirm. kap. V. Diminskui, kurį pavyzdinai pravedė tiek ofi-cialiąją dalį, tiek meninę. Užpildė trūkumą — pakviesdama kitatau-čių atstovus, į ką seniau buvo per mažai kreipiama dėmesio; surinko taip pat geriausias mūsų kolonijos

Francisco Pagadó
Concesión N.º 4289
Tarifa Reducida
Concesión N.º 4916

„EL TIEMPO“ Semanario Lituanos Registro Nacional de la Pre
Medoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027 prieda la intelectual N.º 5211

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Antanas Kleiva. Rankraščiai taisomi
Redakcijos nuožūra, nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant.
KAINA: Argentinoje metams \$ 50.—, pusm. \$ 27.—, vienas nr. \$ 2.—
Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

IX METAI — Nr. 180 6 DE DICIEMBRE

Gruodžio 9 d. 10,30 val., sekmadienį, Aušros Vartų bažnyčioje bus

KUN. JUOZO STASIULEVIČIAUS PRIMICIJOS — PIRMOSIOS ŠV. MIŠIOS.

Tuoj po šv. Mišių lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengiamas

NAUJO KUNIGO PAGERBIMAS — PIETŪS.

Bilietus reikia įsigyti iš anksto Aušros Vartų par. raštinėje arba pas platintojus.

Visa lietuviškoji kolonija kviečiama dalyvauti tiek pamaldose, tiek ir pietuose.

menines jėgas ir neabejotinai sudarė gerą įspūdį svetimtaučiams. Pasitaikijus vieną kitą nesklandumą galima pilnai pateisinti gera valia ir palinkėti Karių S-gai ir toliau dirbti gražų kultūrinį ir mūsų Tėvynės išlaisvinimo darbą.

— Šv. Kazimiero Seserų vadovaujamą Aušros Vartų pradžios mokyklą šiais metais baigė trys lietuvių vaikai: Ona Masulytė, Adriana Vasiūnaitė ir Jonas Bagdonas.

VYČIAI ATSVENTĖ DEŠIMTMETĮ

Lapkričio mėnesį suėjo 10 metų, kaip įsikūrė Vyčių D-ja. Dauguma jaunuolių, kurie skaitomi d-jos kūrėjais, dar priklauso Vyčių D-jai, bet vadovavimo postus pavedė jaunesniesiems. Kasmet D-ja stiprėjo, ir šiaudien ji viena iš gvyastingiausių jaunimo organizacijų. Turi apie 180 narių, kurie daugumoje gimę Argentinoje lietuvių vaikais, arba atvežti visai maži iš Lietuvos jaunuoliai. Prie minėtos D-jos įkūrimo ir suartėjimo su Aušros Vartų liet. parapija daug prisidėjo kunigai marionaai, ypač kun. S. Saplys ir V. Rai-telis. Nuo 1949 m. dvasios vadovo pareigas eina kun. J. Margis, MIC.

Dešimtmėčio sukakties proga lapkričio 25 d. Aušros Vartų liet. bažnyčioje kun. J. Margis atlikė iškilmingas Mišias D-jos intencija. Pritaikytą pamokslą pasakė kun. V. Šimanskis. Vakare D-jos valdyba pavaišino visus narius ir artimuosius vermuhtu. Vaisėse dalyvavo kūrėjai: Antanas Mikučionis ir Petras Barišauskas. Sveikinimo žodį tarė Aušros Vartų liet. parap. klebonas kun. Pr. Garšva.

Gruodžio 1 d. buvo sukaktūvinis vakaras. Atidarė pirm. J. Linkevičius. Antanas Mikučionis pranešinėjo programą. Suvaidinta 3-jų veiksmy komedija: „Meilė visų ligų gydytoja“. Valdino: A. Slančiauskas, M. Sturevičiūtė, D. Šantaraitė, A. Matukas, V. Simutis, R. Malala, R. Vedegys, Vt. Cibavičius, G. Kliugaitė ir J. Deveikis. Prityrę scenos artistai neapvylė žiūrovų, ypač publika gėrėjosi A. Slančiausko — sykštuolio, Vt. Cibavičiaus juokdario daktaro įsijautimu į savo roles. Puikiai perdavė savo jausmus ir kiti artistai, kaip M. Sturevičiūtė, D. Šantaraitė ir kt., tačiau pirmųjų dėkingos rolės — išmušė žiūrovus iš kojų.

Buvo gauta sveikinimų nuo Jaunimo D-jos, „Nemuno“ D-jos iš Be-

risso. Asmeniškai sveikino parapijos klebonas kun. Pr. Garšva, lietuvių Centro vardu pirm. A. Mičiūtas, K. Misūnas šv. Cecelijos choro vardu, „Laiko“ vardu sveikino P. Gudelevičius „Laiko“ atstovas; A. Zemaitis „Mindaugo“ D-jos vardu. Iš Berisso buvo atvažiavę 30 mindaugiečių, kurie vyčiams įteikė pergaminą su parašais. Dalyvavo taip pat Angelė ir Birutė Pundytės su savo mamyte iš Rosario.

Baigiant programą, žodį tarė Vyčių D-jos dvasios vadas kun. J. Margis, kuriam vyčiai įteikė Lietuvos vytį. Vytis yra skulptoriaus Jono Lisausko darbas. Šokiams grojo Sao Paulo džazas.

ARG. LIET. B.NĖS VEIKLA

Š. m. lapkričio mėn. 25 d. įvyko C. V. posėdis. Jame buvo svarstyta: atstovų prie ALOST paskyrimas. ACEN reikalai, vėlavos įsigijimo klausimas ir kiti einamieji reikalai. ALB atstovais prie ALOST posėdis paskyrė p-nus I. Padvalskį, St. Mikelonį ir H. Bagdoną. Anksčiau buvęs ALB atstovu agr. A. Santaras iš pareigų pasitraukė.

Apie ACEN Delegatūros Arg. padėtį posėdį informavo pirmininkas I. Padvalskis. Yra laukiamas galutinis LLK pirmininko V. Sidzikausko atsakymas tuo reikalu. Inž. L. Stašaitis referavo rengiamos viešos demonstracijos Vengrijos parėmimo klausimu.

Apsvarsčius vėlavos įsigijimo klausimą ir kitus einamuosius reikalus nutarta sekančią CV posėdį šaukti š. m. gruodžio mėn. 16 d.

Bs.

— Vienu iš geriausių pasaulyje baletų laikomas Grand Ballet del Marques de Cuevas. Jo dabartinis meno vadovas, režisierius ir direktorius yra dirbęs Lietuvos Valstyb. Operos bei Baletu Teatre N. Beriozovas. Puošniose programose ir kituose leidiniuose, kurie platinami Londone, Paryžiuje, Monte Carlo ir visur, kur tas baletas gastroliuoja, Beriozovas atžymimas vienu iš Lietuvos baletu kūrėjų. Ir jo dukte, garsioji šokėja Svetlana Beriozova, taip pat save vadina lietuvaitė. Dabar šis baletas veikia Buenos Aires mieste išvyko į Urugvajų ir kitur. Pirmasis Cuevas baletu šokėjas G. Zorith yra taip pat gimęs Lietuvoje. Beriozova sesutė Surkevičienė su savo šeima gyvena Buenos Aires mieste. (E).

KALĖDŲ EGLUTĖ VAIKAMS

AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA
š. m. gruodžio 30 d. 16 val. (4 val. popiet) Lietuvių Salėje,
Brasil 835, Avellaneda rengia

Mokslo Baigimo Šventę — aktą ir Kalėdų Eglutę.

PROGRAMOJE:

2-jų veiksmų J. Gliaudos vaidinimas — pasaka „Tėviškėlė už kalnų“ ir tuo pat metu atvyks KALĖDŲ SENELIS su dovanomis.

Vaikučiai, kurie nori sulaukti Kalėdų Senelio su dovanomis, prašomi iš anksto užsiregistruoti Lietuvių Parapijos raštinėje.

Kordobos kalnai laukia lietuviško jaunimo

Kaip ir kitomis vasaromis, lietuviškas jaunimas 1957 m. sausio — vasario mėn. turės atostogas Villa del Diquėje, Kordobos kalnuose ant Calamuchitos ežero kranto. P. p. Marijos ir Kaz. Stankūnų padovanota vila šiais metais vėl suskambės lietuviškomis dainomis. Vėl mūsų jaunimas kvėpuos ne tik tyru, sausu ir sveikatai nepaprastai geru oru, bet kartu mokysis lietuvių kalbos, istorijos ir geografijos, kad labiau galėtų pažinti tą kraštą, iš kurio kilę yra jų tėvai, ir kad būtų naudingesni žmonijai ir savam kraštui.

Berniukams atostogos prasidės sausio 2 d., o mergaitėms sausio 30 d. Pragyvenimas dienai \$ 20 ir kelionės išlaidos.

Užsirašyti reikia Aušros Vartų par. raštinėje (T. E. 20-9027) berniukams iki gruodžio 15 d., o mergaitėms iki sausio 15 d., kad būtų lengviau iš anksto nupirkti kelionės bilietus.

Taigi visas lietuviškas jaunimas į Kordobos kalnus!